Raadsnotulen

Jaar	**2021**
Vergaderdatum	**10 maart 2021**
Publicatiedatum	**24 maart 2021**

Avondzitting op woensdag 10 maart 2021
Voorzitter: mevrouw F. Halsema, burgemeester
Plaatsvervangend voorzitter: het raadslid de heer Torn
Raadsgriffier: mevrouw Houtman
Verslaglegging: mevrouw Van de Belt (Notuleerservice Nederland)

De **VOORZITTER** heropent de vergadering om 19.33 uur.

11 - vervolg
Kennisnemen van het rapport Evaluatie Bestuurlijk Stelsel Nr. VN2021-002848

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Flentge.

De heer **FLENTGE**: Volgens mij willen de Amsterdammers meer democratie en minder politiek. Als we dat goed in ons achterhoofd houden, dan is er eigenlijk maar een weg vooruit en dat is heel veel mogelijkheden benutten de komende tijd in de voorstellen en straks in de uitwerking van de wethouder die gaan richting het meer kunnen beïnvloeden van Amsterdammers van de politiek. Directe vormen van democratie. Referenda, buurtreferenda, stedelijke referenda, wijkbudgetten, platforms. Daarover zijn enkele moties ingediend maar ik denk dat de wethouder het prima vindt om die stappen te gaan zetten waarbij platforms, buurtbewoners en bewoners steun kunnen krijgen voor de plannen die ze maken. Dus aan alle kanten zal die directe vorm van democratie bepalend zijn voor het slagen of niet slagen van het systeem dat we nu gaan optuigen. Ik denk dat we daarin ook experimenteel moeten durven zijn en ook vooruitstrevend. Echt moeten durven en niet een pas op de plaats maken. Dan zou je natuurlijk kunnen zeggen als je de afgelopen jaren bekijkt, dat twee stelsels het niet volwaardig en goed hebben gedaan. In 2014 hadden we het stelsel met de bestuurscommissies en dat was – en ik heb de raadsleden er nog niet over gehoord – een doorn in het oog van veel Amsterdammers omdat het vastliep, omdat er ruzie werd gemaakt door politici, omdat daar waar je gelijk krijgt bij een bestuurscommissie het uiteindelijk kon worden overruled door de centrale stad of door de gemeenteraad of door het college. Maar ook dit stelsel dat we nu hebben, is verre van vlekkeloos. Nu merk je dat veel Amsterdammers toch zeggen, dit gaat niet goed. Ik snap het onvoldoende en ik heb onvoldoende positie daarin en dat geldt ook voor de mensen van de bestuurscommissies, de stadsdeelcommissies. Het maakt mij eerlijk gezegd niet veel uit. Het kan prima zonder stadsdeelcommissies wat mij betreft. Dus een stelsel waarbij de stadsdeelcommissies eruit gaan, dat kan wat mij betreft prima. En als het behouden wordt – ik tel mijn zegeningen, ik tel ook de zetels – dan zie ik dat heel veel partijen ze heel graag overeind willen houden en ze willen aansterken. Het maakt mij niet uit; ik vind het allebei prima. Een ding is dan wel essentieel. Dan moet je voorkomen dat wij vormen van directe democratie op wat voor manier dan ook gaan frustreren door met lokale lijsten

politieke partijen weer aan zet te helpen in die bestuurscommissies. Als je dat doet, dan frustreer je de directe vormen van democratie, participatie van bewoners. Dan wordt het politieke spel er weer rond omheen gespeeld. Dan wordt er toch weer politiek gespeeld langs politieke lijnen. Dat kan ofwel zijn allemaal in het gelid ofwel dat met de politiek mensen worden tegen gevochten. Dat is nooit in het belang van de Amsterdammers. Een ding over beide stelsels want ik heb nog geen stelsel gezien waarbij ik dacht, wow, dat is het. Niet het stelsel van 2014 en niet het huidige stelsel. Maar ik heb wel een vraag aan de wethouder. Er is een onderdeel van het huidige stelsel dat ik waardeer en ik hoor om mij heen dat het echt goed gewaardeerd wordt en dat is het feit dat in dit stelsel er op z'n minst er niet meer gevechten zijn tussen de stadsdeelcommissies aan de ene kant en de centrale stad aan de andere kant. Dat onderdeel is er nu uit. Het grote gevecht om een politieke meerderheid van de bestuurscommissies richting de centrale stad, dat gevecht is er nu uit. Ik vraag aan de wethouder hoe hij dat in het huidige stelsel waardeert.

We kunnen er veel woorden aan vuil maken maar ik ben vooral erg benieuwd en dat zei ik al in mijn inleiding, hoe de wethouder aan het werk gaat met dat onderdeel, hoe dat bij de directe vormen van democratie gaat worden gebruikt, wordt uitgenut en daarop ga ik straks zijn voorstellen beoordelen. Ik wens hem veel wijsheid toe. Ik hoop vooral dat we de invloed van politieke partijen terugschroeven en dat we de Amsterdammers volledig aan zet brengen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Yilmaz.

De heer **YILMAZ**: De vraag waarom ik ben gekozen, is er eentje die ik heel vaak van stadsdeelcommissieleden hoor. Dat is wat ons betreft typerend voor het Bestuurlijk Stelsel van de afgelopen drie jaar. Helaas is onze lokale democratie versoberd en dat komt de besluitvorming in de stad niet ten goede. De gemeenteraad heeft meer op zijn bord gekregen en de stadsdeelcommissies zijn tandeloze tijgers geworden. Gelukkig merken we dat andere partijen dat ook vinden. De samenwerking is gelukkig uitstekend. Ik ben blij dat mogelijk het stelsel dus gaat veranderen. Laten we deze kans grijpen om de democratie in onze stad te herstellen en op te waarderen. Samen met collegaraadsleden hebben we moties ingediend om hieraan een bijdrage te leveren.

Tot slot. Laten we de burgers meer betrekken bij de politiek, laten we de stadsdeelcommissies in ere herstellen en laten we de werkdruk van de gemeenteraad verlichten zodat er gezondere besluitvorming kan plaatsvinden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kreuger.

De heer **KREUGER**: Heel kort want ik heb mijn spreektijd nog nodig. Ik dien nu alleen een motie in.

De **VOORZITTER**: Ik neem aan dat wij die motie al hebben en ook al hebben voorgelezen. U hoeft alleen maar te knikken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boomsma.

De heer **BOOMSMA**: Het huidige Bestuurlijk Stelsel waarmee we nu drie jaar werken, is een compromis. Wat het CDA betreft was dat indertijd niet het best mogelijke compromis omdat je dus politici kiest zonder echte politieke macht en dan kom je niet tot beter, transparanter en toegankelijker bestuur. Daar gaat het wel om dat Amsterdammers

zich betrokken voelen en weten en dat ze kunnen zeggen, dit is onze stad, dit is onze wijk, dit is onze buurt en dat ze ook meebepalen. Juist de lokale democratie op dit niveau is cruciaal om zo'n cultuur van verantwoordelijkheid en betrokkenheid te stimuleren vanuit het idee van zelfbestuur wat ook de kern is van vrijheid. Dan gaat het zowel om de structuren als om de culturen. De structuren lokken gedrag uit maar het gaat er natuurlijk ook om hoe die mensen binnen de structuren daarmee omgaan. Op beide vlakken is zeker ruimte voor verbetering denk ik. We hebben natuurlijk allemaal de afgelopen jaren veel Amsterdammers gesproken die vonden dat ze de stadsdelen moesten overslaan en die direct in de raad kwamen inspreken. Dan is toch de vraag die wij ons moeten stellen wat het zegt als stadsdeelcommissies spreken over Oost-Indische doofheid op de Stopera. En wat zegt het over ons als mensen de weg door de krochten van de Stopera niet meer goed kunnen vinden. En wat zegt het bijvoorbeeld wanneer een volksinitiatief 30.000 handtekeningen ophaalt en mensen toch het idee hebben dat de gemeente niet wil meewerken om dat initiatief bespreekbaar te maken? Er is dus echt ruimte voor verbetering.

We moeten komen tot een beter en opener stelsel waarbinnen mensen echt de weg weten. Het CDA heeft natuurlijk wel enorme waardering voor het werk dat wordt gedaan en dat is gedaan door de commissieleden en door de DB'ers. Goed, de zorgen die we indertijd hadden, zien we wel bevestigd in het rapport. Dus we moeten werken aan verbetering en dat is in een hele constructieve sfeer in de commissies gegaan. We steunen dus het idee om scenario 4 verder uit te werken en vooral die inzet op participatieve instrumenten. Daarom hebben we mede met een aantal fracties verschillende moties ingediend en we zien uit naar de uitwerking van het college. Overigens is het CDA er niet voor om jongeren van 16 en 17 jaar passief en actief stemrecht te geven want jongeren moeten nog heel veel leren en die moeten nog volwassen worden. Dat is overigens vooral een landelijke aangelegenheid. Wij zijn het er wel mee eens om de lijst op stadsdeelniveau te stellen. Ik ben het ook eens met wat de heer Vroege zei dat het beter is zo'n vergoeding niet per vergadering te geven maar om die vast te stellen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Biemond.

De heer **BIEMOND**: Ik begin maar even met een felicitatie want het is dit jaar precies 40 jaar geleden dat voor het eerst in Amsterdam stadsdeelverkiezingen werden gehouden. Ik kan me dat uiteraard nog heel goed herinneren. Die ontwikkeling begon bij het rapport Macht voor de wijk van PvdA-gemeenteraadslid en latere wethouder Michael van der Vlis. De conclusie van dat rapport was dat de kwaliteit van besluitvorming zou verbeteren bij decentralisatie van bestuur en dat geldt eigenlijk nog steeds. Sindsdien is er heel wat aan het stelsel gesleuteld. Door de ontwikkeling van een volledig decentraal bestuur in stadsdeelraden heeft uiteindelijk het rijk een streep gezet maar bestuurscommissies en inmiddels stadsdeelcommissies met alleen een adviesbevoegdheid.

De evaluatie die we nu bespreken, daar leren we eigenlijk twee dingen van. Ten eerste dat decentraal bestuur binnengemeentelijk nodig is en ten tweede dat we te ver zijn gegaan bij het terugschroeven van de decentralisatie van het bestuur van de stad. In de raadscommissie hebben we het daarover een aantal keren gehad. Diverse stadsdeelcommissieleden zijn uitgebreid ingegaan op de onvolkomenheden van het stelsel en voor ons is het meest zorgelijke het tekort aan democratische controle. De stadsdeelcommissie heeft geen controlerende bevoegdheden en de gemeenteraad staat te ver af van de stadsdeelbestuurders. Daarom wil de PvdA een stadsdeelcommissie-plus. Ik noem het dan weer een bestuurscommissie met volledig volwaardig democratische

bevoegdheden met echt volksvertegenwoordigende, controlerende taken ten opzichte van het stadsdeelbestuur. Om die reden hebben we met een groot aantal partijen die wens in een motie neergelegd om scenario 4, stadsdeelplus uit te werken en dat lijkt volgens ons de beste route.

Dat gezegd hebbende zijn er vier randvoorwaarden te stellen aan het proces waarin we zitten. Dat is ten eerste goed zicht krijgen op de taakverdeling tussen diverse bestuursniveaus. Mevrouw De Grave refereerde er al aan. We willen allemaal bestuurlijke spaghetti vermijden. In ieder nieuw stelsel is het noodzakelijk dat duidelijk is wie waarover gaat. Door de onduidelijkheid over de rol van de stadsdeelcommissies in het huidige stelsel ontstaat verwarring bij Amsterdammers, bij organisaties, bij ondernemers. Dat moeten we nu gaan vermijden. Als die taakverdeling duidelijk is, dan weet ook die stadsdeelcommissieplus straks heel goed waarover ze gaat en ook waarover ze niet gaat. En natuurlijk heb ik kennisgenomen van de bijlagen 2 en 3 van de verordening waarin de taken en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur zijn vastgelegd. Ik zou voor het vaststellen in een nieuw stelsel graag een heel inzichtelijk overzicht krijgen en daarbij ook de verschillen willen zien met de taakverdeling in het oude stelsel. Ik denk dat het daarom belangrijk is dat we daarin als raad duidelijke keuzes gaan maken die in het vervolg ook kenbaar zijn voor iedereen. Over die taakverdeling heb ik met een aantal anderen een motie ingediend.

De tweede randvoorwaarde ligt bij de ambtelijke organisatie. Ook dat is al aan de orde geweest. Bij een stelsel waarbij de democratische controle weer voor een deel wordt verlegd naar het stadsdeelniveau hoort ook een uitbreiding van de decentrale ambtelijke capaciteit. Ik zou graag willen dat het college daarvoor een voorstel doet, dus voor een systeem van ambtelijke ondersteuning dat zo efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Ook daarvoor is een motie ingediend.

Mijn derde randvoorwaarde betreft de planning. In het stuk Planning – vervolgtraject is nu opgenomen dat we in september, dus na het zomerreces, als raad tot besluitvorming komen. Dat lijkt me vooralsnog haalbaar maar ik vind het ook noodzakelijk. Noodzakelijk om deze planning te halen. Want iedere maand uitstel betekent dat het problematischer wordt om veranderingen in het Bestuurlijk Stelsel ook in praktische zin uit te voeren. Het is echt wel alle hens aan dek. Dat is misschien mijn vraag aan de wethouder of hij met mij ook die urgentie ziet om die planning te halen.

Als laatste randvoorwaarde zou ik graag het draagvlak in de raad willen benoemen. Laat ik zeggen dat de manier waarop aan het einde van de vorige collegeperiode over het huidige stelsel is gesproken in de raad, de uitvoering van het stelsel niet op weg heeft geholpen. Dat kan anders en dat gaat nu ook anders. De manier waarop we nu, vandaag en ook in de afgelopen raadscommissievergadering met elkaar over het Bestuurlijk Stelsel hebben gesproken, vind ik zeer hoopgevend. Mevrouw Grooten noemde dat het blokje bedanken. In de raadscommissie heb ik daarvoor een iemand uitgezonderd die ik bijzondere complimenten wil maken en dat wil ik herhalen. Het moment van zelfreflectie van de heer Vroege was opvallend en belangrijk. Dat heb ik zeer op prijs gesteld.

Ik maak even een uitstapje uitgedaagd door mevrouw De Grave over de MRA. Die bracht zij te berde en dat lijkt me terecht want als we het hebben over decentralisatie en schaalverkleining is het goed om de visie van het college mee te nemen op bestuurlijke schaalvergroting zoals bijvoorbeeld in de MRA. Juist op een dag dat bekend werd dat er plannen zijn om de MRA een nieuwe impuls te geven lijkt mij dit een relevant onderwerp. Dus misschien is het goed om de heel concrete vraag dan maar aan de wethouder te stellen. Betekent die impuls mogelijk ook een bestuurlijke centralisatie en hoe ziet de wethouder dat in het kader van de voorliggende discussie?

Ten slotte, we zijn er nog niet. We hebben tegelijkertijd in het huidige stelsel van alles te verbeteren en dat is ook een beetje achterstallig onderhoud. De verbeteringen die kunnen plaatsvinden hadden al moeten hebben plaatsvinden. Daarom hebben we een motie ingediend met een aantal partijen om per direct zo snel mogelijk een aantal verbeteringen door te voeren in het huidige stelsel.

Mevrouw de voorzitter, het is een mooie dag voor de Amsterdamse democratie. Dank u wel.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ceder.

De heer **CEDER**: Ik houd het kort. Het vertrouwen in de politiek en in de overheid staat onder druk, helaas ook in Amsterdam. De ChristenUnie ziet dat en neemt het ook heel serieus. We zijn ervan overtuigd dat goed bestuur en sterk, moreel, integer leiderschap de basis vormen voor een bloeiende samenleving en dat vraagt te kijken naar de stadsdelen. Het serieus nemen van de burgers staat wat onze fractie betreft boven de keuze van het stelsel en daarom heeft de ChristenUnie ook een voorkeur voor het scenario Meervoudige democratie. Dit scenario geeft meer ruimte aan burgerparticipatie en vraagt weinig stelselveranderingen maar heeft wel met sympathie voor het stadsdeelplusscenario. Het stadsdeelplusscenario vraagt echter om meer kaderstellende en controlerende taken van de stadsdelen en de ChristenUnie is bang dat dit scenario gaat botsen met de huidige wet- en regelgeving. Dat is ook de reden waarom wij u niet voor het stadsdeelplusscenario kunnen gaan. De ChristenUnie is voor de verbetervoorstellen uit het scenario en daarom hebben we ook moties ondertekend die dat onderstrepen. Daarnaast steunen we ook moties die meer vormen van burgerparticipatie zouden willen onderzoeken of voorstellen. We vinden het goed dat dit opnieuw voor het licht wordt gebracht en we hopen dat we met deze aanpassingen burgerparticipatie nog serieuzer kunnen nemen en dat er een belangrijke rol voor de burgers kan worden geborgd.

(Mevrouw **GROOTEN**: Ik werd even getriggerd door de opmerking dat het zou botsen met de huidige wet- en regelgeving. Nu hadden we de vorige periode bestuurscommissies die een heel aantal instrumenten tot hun beschikking hadden. Dat was gewoon binnen de huidige wetgeving dus waarom zou dat in dit geval dan gaan botsen?)

Ik begreep uit de raadscommissie, uit het debat dat mijn collega Huisman heeft gevoerd, dat er wel juridische haken en ogen aan het scenario kleven. Het is voor ons interessant en we hebben het ook serieus overwogen – ook omdat de ChristenUnie bij aanvang van de bestuurscommissies principieel niet heeft meegedaan juist omdat we vonden dat het stelsel zoals het zou worden opgetuigd, geen recht deed aan de burgerparticipatie – maar we gaan toch voor het voorkeurstelsel van meervoudige democratie.

(Mevrouw **GROOTEN**: Die juridische haken en ogen, die zou ik in ieder geval niet zo weten. Mocht het nu zijn dat uit de uitwerking blijkt dat dat geen probleem vormt, zouden we dan de ChristenUnie toch nog aan onze zijde kunnen vinden?)

Er is een motie die dat scenario uitwerkt en die steunen wij. Wij gaan voor de beste optie. Dat betekent dat die burgerparticipatie in de hand werkt, maar ook wel echt stabiel is. We zijn nu amper vier jaar verder en we denken opnieuw na over wijzigingen en dat is ook niet goed voor de democratie. Mocht het zo zijn en die toezegging heeft u van mij, dat blijkt dat het stelsel juridisch gezien de meest voor de hand liggende optie is, dan vindt u

de ChristenUnie aan uw zijde. We hebben echter nog wel wat zorgen die nog niet zijn weggenomen. Maar die toezegging dat we daar serieus naar gaan kijken, die heeft u.

De **VOORZITTER**: Ik heb een foutje gemaakt. De heer Veldhuyzen had zich al voor de pauze gemeld, dus mevrouw Van Soest, neemt u mij niet kwalijk. Ik geef eerst de heer Veldhuyzen het woord.

De heer **VELDHUYZEN**: Ik wil graag mijn dank en waardering uitspreken aan alle collegaraadsleden die hebben samengewerkt rond dit belangrijke onderwerp. Ik vind het ontzettend fijn hoe er is samengewerkt door zo veel verschillende partijen. In het bijzonder wil ik de collega's Grooten en Biemond bedanken voor de hulp die zij mij hebben geboden. Het is als raadslid van een kleine partij met maar één zetel lastig om overal evengoed mee te komen. Dankzij de hulp van collega's van andere partijen heb ik toch het gevoel dat ook BIJ1 onderdeel is van dit toch vrij ingewikkelde proces en dat is heel goed want dit is echt een bijzonder belangrijk onderwerp. Wel heb ik in de raadscommissie de inhoudelijke lijn en visie van BIJ1 al uitgezet. Dat ga ik hier gezien de spreektijd niet allemaal herhalen. Heel kort samengevat: BIJ1 is voorstander van het scenario stadsdeelplus met extra participatieve mogelijkheden. Ik heb dan ook met trots mijn handtekening gezet onder een aantal hele goede moties van de collega's Biemond, Grooten, Vroege en Yilmaz. Mijn complimenten aan hen.

Afsluitend heb ik zelf ook nog een motie geschreven. Daar kwam ik pas gisteravond aan toe waardoor ik deze motie nog niet heb kunnen delen met andere partijen. Excuses daarvoor. Misschien, als de griffie het toelaat, kunnen anderen nog meetekenen als ze dat zouden willen. BIJ1 dient dus een motie in om onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden om ongedocumenteerde Amsterdammers actief en passief kiesrecht te geven voor de verkiezingen van de stadsdeelcommissies. Nu begrijp ik dat dat een hele lastige kwestie is, maar de wethouder kan de motie wat mij betreft ook interpreteren als verzoek voor een quickscan naar de juridische mogelijkheden. Ja, laten we gewoon eens kijken wat er kan. Er zijn zo veel Amsterdammers zonder papieren die al jaren of zelfs decennia in onze stad wonen maar die nooit invloed hebben kunnen uitoefenen op hun eigen leefomgeving. Het lijkt me eigenlijk heel gezond en ook democratisch om te kijken of we deze mensen toch op de een of andere manier meer aanspraak kunnen laten maken op basisrechten zoals het kiesrecht. Volgens mij zijn de stadsdeelverkiezingen daarvoor ideaal. Dus daarom de motie.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Van Soest.

Mevrouw **VAN SOEST**: Ik ben het in grote lijnen eens met mevrouw Grooten, mevrouw De Grave en de heer Boomsma. Ze hebben allemaal goede voorstellen gedaan. Dat wil ik niet herhalen. Ik heb wel een paar vragen aan de wethouder. In 2014 heeft de PVV die toen in de regering zat, de stadsdelen verboden niet op de manier zoals die in het verleden was. Dus het moest een ander stelsel worden. Daarvan hebben we nu nog steeds de naweeën want ik vind dat de bestuurscommissies tandeloze tijgers zijn geworden en dat vind ik heel erg jammer. Dus mijn vraag aan de wethouder is, kunt u de randen van de wet opzoeken zodat we zo veel mogelijk eruit kunnen halen om toch wat meer status aan de stadsdeelcommissies te geven. Ik hoop dat de wethouder dat gaat doen om te bewerkstelligen dat in ieder geval mensen die nu naar de Stopera komen om in te spreken, bij hun eigen stadsdeel terecht kunnen en daar een behoorlijk antwoord krijgen. Dus ik pleit er ook voor dat mensen weer ondersteuning krijgen. Het hoeft geen uitgebreide ambtelijke

ondersteuning te zijn maar wel een adviserende zodat ze weten tot hoever ze kunnen gaan. En er horen financiële middelen bij zodat we met de buurt samen kunnen kijken of er in de buurt iets kan worden gedaan. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de eerste termijn van de raad en zou ik het woord willen geven aan wethouder Groot Wassink voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Wethouder **GROOT WASSINK**: Dank aan alle raadsleden voor deze mooie bespreking. Dat vond ik. Dat sluit ook aan bij de besprekingen die we in de raadscommissie met elkaar hebben gevoerd en dat waardeer ik. Dat mag ook wel eens gewoon worden gezegd, dat het goed is dat je zo'n gedachtewisseling met elkaar hebt. We gaan nu verder kijken hoe we hierop kunnen voortborduren. In de richting van de heer Ceder zou ik willen zeggen dat de democratie nooit klaar is. Democratie is per definitie een project dat permanent onderhoud vergt. Per definitie een project waarnaar je steeds moet kijken. Ik denk dat er geen enkel moment is waarop je kunt zetten, c'est tout, het is gedaan, het is klaar en we gaan nu voor in de eeuwigheid vastleggen dat dit is hoe we het doen. Ik denk dat dat niet past bij hoe democratie in elkaar zit.

Dan in reactie op de verschillende fracties. Ik was zeer content met de woorden van mevrouw Grooten want een nieuw evenwicht is volgens mij wat we met elkaar zoeken. Een nieuw evenwicht tussen stadsdelen en stad, tussen stadsdeelraden, stadsdeelcommissies en DB'ers, tussen stad en misschien gemeenteraad en DB'ers, tussen gemeenteraad en adviescommissies en misschien ook wel een breder en nieuw evenwicht tussen gekozenen en kiezers. Ik vind dat eigenlijk een hele mooie en met mevrouw Grooten zeg ik, ik heb zeer veel waardering voor de gezamenlijkheid waarin u nu als raad lijkt op te trekken. Ik neem dat ter harte en dat is ook wat ik mijzelf inprent om nu langs die lijnen verder te werken om tot een voorstel te komen waarmee u hopelijk allemaal in hoge mate content kunt zijn.

Er was even een debatje over de vergoedingen. Ik snap dat overigens heel goed. Op dit moment staat de wet overigens vaste vergoedingen niet toe. Dat is nog wel voor mijzelf een punt waarvan ik denk en waarvan ik tegen mijn ambtenaren heb gezegd dat de tompoezen die we in onze organisatie hebben, daarvoor nog listen zullen moeten verzinnen.

Mevrouw De Grave had ook een hele mooie bijdrage waarmee ik in grote lijnen kan instemmen. Eenvoud en betrouwbaarheid. Ik denk dat dat heel belangrijk is. Natuurlijk, we hebben het allemaal ook gehad over welke bevoegdheden je nu overdraagt. Je kunt het register erbij pakken, maar de vraag is hoe duidelijk dat is. Misschien moet je het aantal bevoegdheden wel beperken en daarvan dan ook echt hele stevige bevoegdheden maken. Ik denk dat ik dat pleidooi alleen maar kan ondersteunen. Ik denk van een paar noties die mevrouw De Grave heeft meegegeven, verstevig nu dat representatieve kader, geen uitdijend apparaat, daar kom ik straks bij de moties nog even op terug want dat kan wat mij betreft per definitie niet het uitgangspunt zijn dat je streeft naar een uitdijende bureaucratie of iets dergelijks. Wat mij betreft gaat dit altijd over de herverdeling van schaarste en over een herprioritering over hoe we dat doen. Ik meen dat de heer Vroege ook al iets zei over de besparingsopgave die we onszelf reeds hebben opgelegd. Dan geeft het geen pas ook te streven naar een uitbreiding daarvan. Dan zou het een herverdeling of een herallocatie moeten zijn. Ook het punt van bestuurlijke spaghetti kan ik alleen maar ondersteunen. Mevrouw De Grave had een aardige opmerking over de MRA en over het langetermijnperspectief. Ik meen dat de heer Boomsma daarover ook een opmerking maakte en over hoe dat zich ontwikkelt en wat dat nu betekent. Dat is natuurlijk ook een

vraag. Ik durf u nu niet toe te zeggen dat dat tot uw volle tevredenheid in de voordracht van het college gaat worden geadresseerd maar het is wel zeker een punt waarlangs we denken omdat je uiteindelijk moet afwegen wat er kan op lokaal niveau, laten we zeggen stadsdeelniveau en wat we misschien op termijn veel meer regionaal moeten beleggen. In die zin neem ik de lessen zoals ik die zelf trek, laten we zeggen in de samenwerking in de arbeidsregio, enorm mee. Het stemrecht, daar kom ik bij de motie nog even op terug. Mevrouw De Grave was tegen de uitbreiding van het stemrecht naar jongeren. U zei daarbij, dat moeten we niet doen omdat dat elders ook niet zo is. Ik kan u meegeven dat dat in Rotterdam bijvoorbeeld al wel gebeurt. Dus er zijn zeker ervaringen elders. Persoonlijk is voor mij en ik heb dat eerder met u gedeeld, bijvoorbeeld waar het gaat over de buurtbudgetten, de democratische ervaring, het kunnen meebesluiten over iets wat direct in jouw omgeving speelt, dát de essentie van sommige dingen die wij doen. Stemmen is niet alleen fiatteren wat mensen vier jaar lang mogen doen; stemmen is ook een zaadje van burgerschap planten. Ik denk eerlijk gezegd en u merkt dat ik enig enthousiasme voor de ingediende motie ontwikkel, en ik denk dat ook u die democratische ervaring waardevol vindt. Ik wil niet treden in uw afweging, maar ik zou dat zelf als een heel mooi ding zien. Ik kom daar zo nog op terug. U vroeg mij heel terecht naar het tijdpad van de participatie en de inspraak. Daarover heb ik u eerder al wat gezegd. In z'n algemeenheid praten we nu heel sterk over het bestendigen ofwel het uitbreiden van de representatieve democratie. Dat is een goede zaak. Maar tegelijkertijd is het natuurlijk de vraag of naast de representatieve poot niet ook de participatieve poot moet worden versterkt. Ik zou daar zeer voor zijn. Ik zorg dat u voor de zomer van mij een update krijgt. Ik weet van mevrouw De Grave, dat de VVD-fractie ook op zoek is naar hoe je die participatieve kant kunt versterken om juist die dubbeling te voorkomen. Dat is denk ik waarnaar we allemaal zoeken. Dat we dubbeling voorkomen en dat we in essentie als overheid effectiever zijn en niet belanden in spaghetti. Nu zoek ik even zoeken naar een metafoor van een gerecht dat een soort eenheid uitstraalt. Lasagne moet ik misschien zeggen. Nee, dat is een veel te monolithisch blok.

De heer Flentge heeft het heel nadrukkelijk ook gehad over die participatie en dat vind ik echt wel interessant. De heer Flentge zei ook, we moeten niet de directe democratie frustreren. Dat ben ik erg met hem eens en daarom vind ik ook dat naast het versterken van de representatieve democratie we de participatieve democratie moeten versterken. Ik zou dat echt wel interessant vinden. Overigens, u weet, ik ben ook buitengewoon enthousiast over loting als instrument – voor wie het niet heeft gelezen, raad ik het boek van Van Reybrouck zeer aan – en daar kom ik ook bij de preadvisering zo op, het is alleen niet een of, of wat mij betreft. Je moet dat niet als een vervanging zien. Ik zou dat als een additioneel middel willen zien omdat ik denk dat daar veel mogelijkheden in zitten. Dat zou ik in elk geval buitengewoon interessant vinden.

(De heer **FLENTGE**: De essentie van de motie van de SP en de Partij voor de Dieren was natuurlijk juist om het lijstenstelsel te vervangen door hetzij met personen die door loting zijn aangewezen hetzij op een andere wijze. Het kan wellicht door een personenstelsel hoewel dat juridisch wat ingewikkelder ligt. Dat was de essentie van de motie die wij hebben ingediend. Nu vraag ik me af of u met mij niet de mening deelt, dat het wellicht wel degelijk kan frustreren als aan de ene kant politieke partijen in de stadsdeelcommissies nadrukkelijk positie hebben en tegelijk dat je participatieve vormen van democratie gaat ontwikkelen. Er lopen toch andere belangen naast elkaar en wellicht gaan die met elkaar schuren.)

Nou, ik ben daar niet per definitie van overtuigd omdat ik denk als bewoners stemmen op partijen, dat dat in essentie een uitdrukking is van de volkswil. En natuurlijk kan het zo zijn dat je middels participatieve instrumenten tot andere zaken komt, maar ik ben helemaal niet overtuigd van het personenstelsel omdat ik eigenlijk geen voorbeeld meer ken waarbij dat wordt gehanteerd. Ik ben er toch van overtuigd dat mensen stemmen op mensen. Laat ik een simpel voorbeeld geven. Even los van een politieke partij, als ik op iemand mag stemmen, dan doe ik dat omdat ik daar een motivatie voor heb. Wat nu als twee dagen na de verkiezingen deze persoon onder de tram wandelt en aan stukken wordt gereden? In uw voorstel komt daar iemand anders op die plek die misschien wel volstrekt tegenovergestelde ideeën heeft. Persoonlijk zou ik me daardoor bekocht voelen. Dat neemt niet weg dat ik uw punt snap. Ik merk dat er een tendens is om van die gebieden af te gaan. Ik kom uit een traditie. U weet, in de Staatsliedenbuurt hadden we lange tijd een partij die lange tijd een volstrekt buurtgeöriënteerde partij was in Westerpark. Een lijstenstelsel betekent niet dat groepen bewoners niet zichzelf kunnen organiseren. Dat is echt een misvatting. En natuurlijk heeft u gelijk dat het risico bestaat dat politieke partijen daarin een dominante rol spelen. Dus ik voel wel mee dat je buurtbewoners daarin nadrukkelijk een plek moet geven, maar de vraag is of je dat ten koste moet laten gaan van de representatieve democratie of dat je er participatieve elementen aan toe moet voegen. Dat zou mijn antwoord zijn.

(De **VOORZITTER**: Het is een buitengewoon interessant debat en ik snap dat het in z'n volle breedte moet worden gevoerd. Toch zou ik u allemaal willen vragen om vragen en antwoorden een beetje beperkt in de tijd te houden.)

(De heer **FLENTGE**: De wethouder pakt heel gretig het stukje op dat ik hem eigenlijk een beetje bood, namelijk die personenlijsten die ik noemde. Ik voorzag dat natuurlijk al. In mijn motie staat juist nadrukkelijk loting als een voorbeeld genoemd in plaats van dat lijstenstelsel. Dat doe ik niet voor niets omdat ik denk dat dat namelijk een heel goed, volwaardig alternatief zou kunnen zijn dat zou kunnen voorkomen dat langs partijlijnen of wellicht partijbelangen in de weg gaan staan voor datgene wat er uit de buurt of vanuit de wijk echt naar voren komt. Dus dat is de vraag. Dat is de weging die ik zou willen maken. Hoe zou de wethouder op dat element willen reageren?)

Dit is echt een uitnodiging voor mij om me volstrekt niet te houden aan uw vraag. Ik ben buitengewoon enthousiast over loting. Ik vind loting fantastisch. Ik probeer het echt, voorzitter, om dit zo kort mogelijk te doen. Even voor de heer Flentge en dat verklap ik dan maar alvast, ik laat deze motie oordeel raad. De wezenlijke vraag is of je representatief dan door participatief moet vervangen of dat er ook tussenvormen of mengvormen denkbaar zijn waarin je bijvoorbeeld én een gekozen lijst hebt aangevuld met geloten of dat je gekozen en geloten naast elkaar zet. Dat zijn allemaal hele interessante, denkbare vormen waarop ik nu niet vooruit wil lopen. Sterker nog, daarover wil ik graag het oordeel van de raad. Ik ben er dus enthousiast over zoals u mogelijkerwijs merkte.

(De heer **FLENTGE**: Wij komen elkaar nog te spreken.)

(De heer **VROEGE**: Fijn dat wethouder Groot Wassink zich vandaag zo enthousiast voor het lijstenstelsel uitspreekt. Nu is de vaststelling van de verordening pas in september gedacht en de dag der kandidaatstelling is op 31 januari 2022. Daar zit weinig tijd tussen. Hoe gaan we er met elkaar voor zorgen dat de lokale lijsten en alle groeperingen zich tijdig kunnen gaan organiseren om ook mee te doen? Ik deel de ambitie van de

wethouder dat ook niet-politieke partijen zich gaan groeperen en gaan meedoen met die decentrale verkiezingen.)

Ik ben wat verbaasd over deze opmerking. Ik zie de spanning van lijstenstelsels wel degelijk. Het is niet zo dat ik hier nu per definitie een juichverhaal heb gehouden. Daarnaast zou ik de heer Vroege erop willen wijzen dat we in een vorige ronde langs dit stelsel toch echt op een later moment een besluit hebben genomen waardoor een ieder toch de mogelijkheid had om zich voor te bereiken. De planning is als volgt. Ik hoop voor de zomer met u tot een voldragen voorstel te komen waarin u zich in grote meerderheid kunt vinden. Dat betekent dat we dan moeten werken aan een verordening die we dan mogelijkerwijs hopelijk in september vaststellen. Dan zou ik me toch kunnen voorstellen dat van september, oktober tot de kandidaatstelling in januari een relatief overzichtelijke periode is.

(De heer **VROEGE**: Een tweede interruptie naar aanleiding van het antwoord van de wethouder op de vraag van collega Flentge over allerlei mengformules waaraan de wethouder nog denkt. Nu zegt een van de moties heel duidelijk, we willen verkiezingen met een lijstenstelsel en alle exoten worden bewust niet genoemd in die motie. Als deze motie ruim een meerderheid van de raad achter zich krijgt, kan ik er dan op vertrouwen dat de wethouder alleen met die variant verder gaat en niet met allerlei zaken komt waarom de motie niet vraagt?)

Het college geeft zich altijd rekenschap van de kaders die de raad meegeeft. Dat betekent niet dat een wensen- en bedenkingenprocedure een dictaat oplegt. Dat betekent dat wij ons rekenschap geven van de kaders die u vanavond vaststelt, dat wij vervolgens met een voorstel komen hetgeen wij u voorleggen.

Ik was ook wel getroffen door de bijdrage van de heer Boomsma. De heer Boomsma had het over een compromis terwijl je tegelijkertijd inderdaad de vraag zou moeten stellen of dat niet mogelijkerwijs meer een dictaat was. De waarden zoals de heer Boomsma die benoemde, zou ik hartgrondig willen onderschrijven. Ik wil specifieke aandacht vragen voor zijn opmerking dat zelfbestuur in zekere zin een vorm van vrijheid is. Dat lijkt mij uitstekend.

De heer Biemond en nu doe ik echt mijn best om geen opmerking over zijn leeftijd te maken, herinnert zich iets van 40 jaar geleden. Dat is natuurlijk hartstikke mooi. Ik ben het erg met hem eens als hij zegt dat decentraal bestuur noodzakelijk is, nodig is en dat we tegelijkertijd zijn doorgeschoten in hoe we daarmee zijn omgegaan. Dat is niet goed. Ik vind de randvoorwaarden zoals hij die definieert met uitzondering van volgens mij de tweede randvoorwaarde, de motie die hij zelf had ingediend, eigenlijk heel erg goed. Duidelijke verantwoordelijkheid, planning, urgentie. Ik voel die urgentie. Dat zijn randvoorwaarden die ik zeer onderschrijf. Het was overigens de heer Biemond die ook die opmerking maakte over de MRA en het bredere verband. Ik vind dat een zeer zinvolle. Ik zou overigens niet willen vervallen in allerlei discussies zoals we die een tijdje geleden hebben gehad in regioparlementen en dergelijke maar het is wel iets waarvan het college zich rekenschap zal geven in de verdere uitwerking.

Voordat ik bij de moties kom, eerst de heer Ceder. Die had het over wettelijke bezwaren zoals net al door mevrouw Grooten aangegeven. Wettelijke bezwaren om bijvoorbeeld terug te keren naar de bestuurscommissies zijn er niet. Ik verwijs u ook naar de besluitvorming met betrekking tot het democratische experiment in Weesp.

Mevrouw Van Soest roept mij op de randen van de wet op te zoeken. Ik beloof u dat niet. Ik wil zeer graag handelen binnen de grenzen van de wet omdat ik het belangrijk vind dat we tot een voorstel komen en dat heb ik bij iedereen zo beluisterd, dat breed

gedragen is. Laten we met elkaar een taart bakken en die gezamenlijk opeten. Ik wil niet dat dit tot nieuwe polarisatie leidt.

Dan ga ik snel naar de moties want ik realiseer me dat ik lang aan het woord ben.

Allereerst motie nr. 119.21 van mevrouw De Grave-Verkerk over het budgetrecht ten aanzien van schoon, heel en veilig. Mijn stelling zou zijn dat je het Bestuurlijk Stelsel hiervoor niet nodig hebt. Mijn stelling zou zijn dat dit op elk moment kan en dat je dit bij een voorjaarsnota zou kunnen regelen. Daarvoor heb je deze exercitie niet nodig. In die zin vind ik het ook gek om op schoon, heel en veilig nu een specifieke uitzondering te maken terwijl er best andere onderwerpen kunnen zijn waarin je dat ook zou kunnen. Desalniettemin laat ik dit aan het oordeel van de raad.

Motie nr. 120.21 van de leden Flentge en Bakker over geen lijstenstelsel maar loting. Ik zie daar zelf echt wel wat bezwaren in maar desalniettemin laat ik het oordeel aan de raad. Ik heb mijn enthousiasme over loting reeds geventileerd.

De motie nr. 138 .21 van het lid Vroege, aanpassing Bestuurlijk Stelsel, lijsten op stadsdeelniveau. Ik heb enig begrip voor deze motie. Oordeel raad.

De motie nr. 139.21 van het lid Vroege c.s., verruim het actief non-EU. Dat vind ik zelf best een hele leuke motie, zal ik in alle eerlijkheid zeggen. Dit is iets waarover we zelf gaan. Thans is het zo dat het drie jaar is. Ik zou eigenlijk wat verder willen gaan want de vraag is natuurlijk wanneer je verbonden bent met de stad. Misschien is dat wel na twee jaar. Als u het mij toestaat, dan laat ik ook hier het oordeel aan de raad, maar dan zou ik zelf nog wel even willen kijken of we daarin bijvoorbeeld twee jaar mogelijk kunnen maken omdat ik dit eigenlijk een heel mooi en zinvol idee vind.

De heer **FLENTGE**: Het is een ongelukkige timing nu. Ik zou u willen vragen de wethouder zijn moties te laten preadviseren en daarna mijn vraag te mogen stellen.)

(De **VOORZITTER**: Akkoord.)

Motie nr. 140.21 van het lid Biemond, in kaart brengen van de bevoegdheden. Dat lijkt mij een buitengewoon zinnige exercitie. Oordeel raad.

Motie nr.141.21 van het lid Vroege c.s. over ondersteuning van de stadsdeelcommissies. Ik kan in algemene zin zeggen dat ik geen enkel bezwaar heb tegen dat eerste gedachtestreepje met de kanttekening dat het organiseren van extra capaciteit gewoon niet iets is wat je morgen regelt. Dus ik wil daar aan enig verwachtingsmanagement doen. Hetgeen bij het tweede gedachtestreepje staat, is wat mij betreft wel meer aan het presidium en de raad. Ik acht mij niet in staat dat te beantwoorden. Daar ga ik niet over. Ik begrijp de doelstelling, maar ik zou hier zeggen om niet het presidium om een antwoord te verzoeken: oordeel raad.

Motie nr. 142.21 van het lid Biemond c.s. over de ondersteuning van de stadsdelen en de procedure van die adviezen, daarvoor geldt een beetje hetzelfde. De eerste twee punten, geen enkel bezwaar. Maar voor 2 is wel iets meer tijd nodig en 3 is eigenlijk aan het presidium en de griffie. U kunt dat in alle eerlijkheid niet aan mij vragen. Ik snap het heel erg. Dat wil ik maar gezegd hebben.

Dan de motie nr. 143.21 van het lid Grooten c.s., uitwerken scenario 4 stadsdeel, oordeel raad.

Motie nr. 144.21 van het lid Grooten c.s., actief/passief kiesrecht na 16 jaar. Dat vind ik toch ook een hartstikke leuke. Ik heb het eerder gehad over de democratische ervaring en over hoe je een zaadje plant en hoe we dat bijvoorbeeld met buurtbudgetten doen. Dat kan hier natuurlijk ook. In alle eerlijkheid, als u het mij toestaat en dan kijk ik maar even of u knikt of heel erg nee schudt, dan zou ik eigenlijk vanaf 14 willen onderzoeken. Dat kan gewoon he. Dit valt niet onder de Kieswet. Dit kunnen we gewoon zelf onderzoeken.

Ik heb al gezegd dat ik heel graag de ervaring van Rotterdam met u deel want in Rotterdam doen ze het al vanaf 16 jaar. Ik was heel blij dat ik hoor dat dat advies van de ROB per definitie eigenlijk zou moeten worden opgevolgd. Dat ben ik hartgrondig met u eens. Maar er zijn hier ook al ervaringen mee. Ik wil graag die ervaringen met u delen. Laat mij dat uitzoeken. Zelf vind ik 14 dus eigenlijk ook wel leuk. Maar misschien is verkozen worden dan nog wel ingewikkelder. Maar stemmen? Dat zou ik wel leuk vinden.

Motie nr. 145.21 van het lid Yilmaz over evalueren raadsinformatie. Die is mening vooral aan de griffie gericht. Dat is toch niet iets wat u van mij kunt vragen. Ik zou zeggen, oordeel raad.

Motie nr. 146.21 over de bewoners. Dat vind ik een ingewikkelde. Wat nu een publieke taak is, is natuurlijk uiteindelijk iets wat wij met elkaar moeten besluiten. Dat bewoners taken kunnen overnemen, dat is waar. We zijn natuurlijk ook bezig met buurtrecht. U kent het wel en daar kom ik ook op terug. Maar ik vind de formulering hier wel echt te strikt. Ik voel me verplicht om oordeel raad te zeggen, maar ik vind dit wel een hele ingewikkelde omdat je het hiermee wel heel diffuus laat wie nu eigenlijk bepaalt wat een publieke taak is en wat niet.

Motie nr. 147.21 van de leden Yilmaz en Veldhuyzen over Decidim. Wij werken al een beetje met Decidim. Decidim is een heel mooi systeem dat online participatie mogelijk maakt. Dus ik ben daar best enthousiast over maar ik zeg toch oordeel raad.

Motie nr. 164.21 van het lid De Grave-Verkerk, een aangepaste motie over of we over die scenario's een prognose kunnen geven. Kijk, het uitbreiden van het ambtelijk apparaat lijkt me in alle eerlijkheid voorlopig niet aan de orde gezien de reeds ingeboekte bezuinigingen. Dan zou het dus per definitie over een herverdeling moeten gaan en over een verschuiving tussen stad en stadsdelen en niet over een uitbreiding. Als u er genoegen mee neemt dat ik probeer een inschatting te maken van de kosten die daar natuurlijk bij zitten, dan- maar wat u hier vraagt, is een beetje te uitgebreid. Ik kan dit gewoon niet opleveren. Dus daar ben ik wat huiverig. Desalniettemin laat ik de motie oordeel raad.

Motie nr. 165.21 over kiesrecht ongedocumenteerden. Ik snap de bedoeling buitengewoon goed. Misschien vind ik dat zelfs nog wel sympathiek, maar ik zou bij God niet weten hoe we dit zouden moeten doen. Het grote probleem bij ongedocumenteerden is nu juist dat ze geen documenten hebben. En dus als we bij sommige mensen een leeftijd of een verblijfsduur zoals bij non-EU residents willen handhaven, dan zie ik gewoon praktische bezwaren. Waar moet ik een stempas naartoe sturen? En hoe weet ik dan dat degene die komt stemmen, ook degene is voor wie de stempas is. Dus ik wil best even een onderzoekje doen om mogelijke bezwaren in kaart te brengen, maar ik zie hier eigenlijk gewoon geen mogelijkheden voor. Maar ik wil best wat dingen op een rij zetten. Desalniettemin: oordeel raad.

Nu is er nog een motie ingediend door de fractie van JA21 die eigenlijk een scenario 1min kiest namelijk hou alleen DB'ers en houd op met de rest. Ik zou daar ook graag het predicaat oordeel raad aan willen geven. Daarmee ben ik bij de beëindiging van mijn beantwoording gekomen.

De **VOORZITTER**: Ik wil eerst de raad de gelegenheid geven interrupties te maken bij de wethouder en daarna zal de heer Torn namens het presidium nog een toelichting geven op de motie die aan het presidium is gericht.

(De heer **FLENTGE**: Ik heb nog een vraag onbeantwoord. Ik wil voorkomen dat we een grote blijde zorg na de progressieve polonaise rechtstreeks het verleden in trekken richting 2014 terug. Nu zie ik in 2014 weliswaar een

gemankeerd systeem en ik denk dat veel Amsterdammers een gemankeerd systeem hebben gezien. Dat heb ik uitgesproken. Het huidige systeem is ook gemankeerd. Ik vroeg de wethouder in mijn bijdrage één onderdeel: het gevecht tussen de stadsdeelcommissie en de Stopera, het politieke gevecht daartussen, dat is in dit stelsel verdwenen en waardeert de wethouder dat ook als zodanig?)

Ik kan veel hebben maar een progressieve polonaise zijn, dat zijn echt woorden waarmee ik geen enkele verwantschap voel. In die zin, als u nu beweert dat ik in een soort progressieve polonaise zit, nee, dat herken ik gewoon niet. U heeft het over die conflicten tussen stadsdelen en Stopera. Nu denk ik dat je kunt vaststellen dat verlengd bestuur heeft geleid tot een vermindering van conflicten. Als ik heel eerlijk ben, dan zie ik eigenlijk dat men op verschillende niveaus in verschillende bestuurslagen in toenemende mate met de rug naar elkaar toe staat. Daarom was het dat ik bij de woorden van mevrouw Grooten heel nadrukkelijk stilstond. Ik geloof dat de heer Vroege vandaag zei dat hij weer wat liefde voor de stadsdelen voelde. Nou denk ik dat heel veel mensen altijd wel liefde voor de stadsdelen hebben gevoeld, maar we hebben ook wel heel erg lang met de rug naar elkaar toe gestaan. Dus ik vind ook dat de suggestie die in de woorden van de heer Flentge zit, niet helemaal waar is. De vraag is of een staakt het vuren in die zin per definitie een doel moet zijn van een bestuurlijk stelsel of van een democratische orde.

(De **VOORZITTER**: Ik wil de wethouder dringend vragen zijn antwoorden aanzienlijk in te korten.)

(De heer **FLENTGE**: Mijn opmerking was inderdaad vooral naar collegaraadsleden bedoeld. U zegt, oordeel raad. Dus de duiding van u gaan we allemaal nog zien de komende tijd. Maar ik hoor bij u nadrukkelijk ook een positieve duiding als het gaat om dat onderdeel. Inderdaad, het is geen doel op zich, maar dat onderdeel, dat politieke gevecht, dat hoor ik ook bij u mondjesmaat. Er zit bij u ook duidelijk een positieve beoordeling van dat aspect.)

Ik vind vrede geen doel op zich.

(De heer **VROEGE**: Ik heb helemaal niks met carnaval dus de kans dat u mij en wethouder Groot Wassink polonaise ziet lopen, lijkt mij vrijwel nihil. Mijn vraag gaat over de motie van de non-EU-inwoners. De wethouder had het over drie jaar. Bij mijn weten is het nu vijf jaar. Dat is de Kieswet. Wat mij betreft gaan we terug naar nul. Ben je ingeschreven op de dag der kandidaatstelling en dus legaal als inwoner van Amsterdam, dan mag je stemmen. Zo ver wil ik zelfs gaan. Dus die uitdaging leg ik ook weer terug bij de wethouder.)

De stadsdeelverkiezingen vallen formeel niet onder de Kieswet. Daarvoor stellen we zelf regels op. Dus dat is thans drie jaar. Ik zou het moment van inschrijving persoonlijk te kort vinden omdat ik het wel prettig vind als mensen enige binding hebben met de stad. Dan kun je erover discussiëren of dat één of twee jaar moet zijn.

(De heer **VELDHUYZEN**: Heel fijn om te horen dat de wethouder toch vrij positief tegenover mijn motie staat ondanks dat hij inziet hoe lastig het is. De Kieswet is hier niet van toepassing. Volgens mij zijn er echt wel mogelijkheden bijvoorbeeld met een stadspas en ik denk dat het goed is in ieder geval een verkenning te doen om te kijken wat er wel en wat er niet zou kunnen. Ik ben gewoon blij dat de wethouder daar positief tegenover staat zonder dat we gelijk zeggen dat dat mogelijk is. Dat wilde ik nog even hebben gezegd.)

Ik zeg u inderdaad toe een kort en hevig onderzoek te doen.

De **VOORZITTER**: Dan geef ik het woord aan de heer Torn om namens het presidium het woord te voeren over een motie.

De heer **TORN**: Volgens mij moet ik over drie moties iets zeggen. Dat is allereerst motie nr. 141.21 en dan het tweede gedachtestreepje waarin het college wordt verzocht een overleg met het presidium van de gemeenteraad de mogelijkheid en wenselijkheid voor het onderbrengen van de bestuursondersteuning bij de griffie van de gemeenteraad in kaart te brengen. Ik kan daarover zeggen dat het presidium altijd bereid is dit overleg met het college te voeren en om dat in kaart te brengen. Dus die motie kan wat het presidium betreft het preadvies oordeel raad meekrijgen. Geen bezwaar.

Motie nr. 142.21 en dan met name het derde onderdeel van het dictum. Dat gaat erover dat het presidium wordt gevraagd na te denken over hoe een periodieke afstemming in overleg tussen gemeenteraad en de stadsdeelcommissies in de toekomst het best zou kunnen plaatsvinden. Het presidium is altijd bereid daarover na te denken. Dus mocht de raad dat aannemen, dan zal het presidium dat zeker doen. Dus ook die motie, derde gedachtestreepje: geen bezwaar, oordeel raad.

Dan nog motie nr. 145.21. Daar was een oorspronkelijke motie nr. 145.21 maar er is inmiddels ook een accentmotie ingediend. De oorspronkelijke motie ging uit van een evaluatieonderzoek door een gespecialiseerd bureau. Aangezien er geen dekking bij de motie is gegeven, zou het presidium ten opzichte van die originele motie nr. 145.21 wel degelijk bezwaar hebben want zonder dekking kun je geen gespecialiseerd bureau inschakelen. Inmiddels zie ik dat er een accentmotie door de indieners is ingediend, de heer Yilmaz, de heer Vroege en mevrouw Grooten, en dat gaat uit van een panel dat dat zou kunnen gaan bekijken. Nou ja, een panel is natuurlijk een breed begrip. Ik moet constateren dat er geen dekking bij is gegeven dus een panel ziet het presidium dan als name als een panelavond. Daartegen bestaat vanzelfsprekend geen bezwaar. Ik moet daarbij wel opmerken dat het hier om de raadsinformatievoorziening gaat en dat het huidige raadsinformatiesysteem is gegund in een aanbesteding aan Notubiz, onze huidige leverancier en dat er nog wel een meerjarig contract aan ten grondslag ligt. Dus ik moet de verwachtingen wel enigszins temperen want het is niet zo dat er bijvoorbeeld kan worden overgestapt van leverancier. Wat wel zou kunnen, is met de huidige leverancier kijken hoe eventueel de raadsinformatie beter kan worden ontsloten. Als een panel daarbij behulpzaam kan zijn, dan kan het presidium daarmee wel uit de voeten. Daarbij merk ik op dat de heer Yilmaz als eerste indiener dan misschien wel de voorzitter van dat panel zou kunnen zijn. Dus als de raad dit aanneemt, dan komen we ongetwijfeld nog wel bij de indieners terug omdat we er dan ook vanuit gaan dat die bij het organiseren van die panelbijeenkomst ongetwijfeld een rol kunnen spelen. Dat gezegd hebbende heeft het presidium geen bezwaar tegen deze accentmotie. Tot zover.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

81° Motie van de leden Yilmaz, Vroege, Grooten inzake evaluatie van de informatievoorzieningen van de gemeente Amsterdam, nr. 145.21 accent

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- de informatievoorziening over de gemeenteraad te laten evalueren door een of meer panels op toegankelijkheid, waarin vooral ook visueel beperkten,

laaggeletterden en anderstaligen vertegenwoordigd zijn en daarbij de kennis van belangengroeperingen zoals bijvoorbeeld het dovencentrum, Visio (slechtzienden en blinden), etc. te betrekken.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

12
Kennisnemen van een humaner bijstandsbeleid in het licht van het boodschappendrama van de gemeente Wijdemeren Nr. VN2021-002871

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

82° Motie van de leden Khan en Veldhuyzen inzake het opheffen van het Meldpunt Bijstandsfraude, nr. 149.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- het Meldpunt Bijstandsfraude op te heffen.

83° Motie van de leden Khan, Schreuders, Ceder en Veldhuyzen inzake het uiten van bedenkingen over de private rechtsvorm van Stichting Inlichtingenbureau, nr. 150.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- haar bezwaren te uiten in de richting van het rijk over de private rechtsvorm van de stichting Inlichtingenbureau en te pleiten voor een rechtsvorm waarbij het Inlichtingenbureau wel te controleren is door de burger.

84° Motie van de leden Khan, IJmker, Ceder, Veldhuyzen, Schreuders, Mbarki, De Jager en Bloemberg-Issa inzake het pleiten bij de Rijksoverheid voor een humaner bijstandsbeleid en het vergroten van de beleidsvrijheid van gemeenten in het uitvoeren van de Participatiewet, nr. 151.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij de rijksoverheid te pleiten voor:
  - het verhogen van het bestaansminimum;
  - het geven van bevoegdheid aan gemeenten om een bestuurlijke boete op te leggen in plaats van de huidige verplichting om dat te doen;
  - meer beleidsvrijheid voor gemeenten om te bepalen wat het best werkt om iemand aan het werk te helpen, waaronder de mogelijkheid om de vrijlatingsgrens voor giften verder te verhogen;

- het geven van bevoegdheid aan gemeenten om aan bepaalde groepen categorale bijzondere bijstand te verstrekken zodat ze inwoners veel laagdrempeliger en met minder bureaucratie kunnen ondersteunen;

- en hierover te rapporteren aan de raad.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Khan. De heer Khan houdt hierbij zijn maidenspeech.

De heer **KHAN**: Een humaner bijstandsbeleid vinden wij niet alleen vanuit een principieel oogpunt belangrijk, maar dat heeft voor mij ook een persoonlijke insteek. Ik merk dat er vandaag de dag nog steeds een stigma rust op het ontvangen van een bijstandsuitkering. Onterecht. Je kiest er niet voor om in de bijstand te zitten. Het kan op dat moment gewoon niet anders. Het is een helpende hand die de overheid uitsteekt naar mensen die het momenteel even niet alleen kunnen redden. De bijstand is nu zo ingericht, waardoor het bestraffend over komt. Voor een aanvraag dien je gevoelige privacygegevens te overhandigen aan een ambtenaar die je helemaal niet kent. Al je bankafschriften van de afgelopen drie maanden moeten worden overhandigd. De ambtenaar kan precies zien wat je de afgelopen drie maanden hebt uitgegeven, hoeveel geld je op je rekening hebt staan, wat er op je spaar- en bankrekening staat en ga zo maar door. Tegelijkertijd is de laatste jaren de roep op privacy steeds meer toegenomen. Er is nieuwe privacywetgeving aangenomen. Maar als het gaat om de bijstandsgerechtigden, dan gelden die privacyregels ineens niet meer. Bijstandsgerechtigden zijn vogelvrij verklaard. Je moet en zult alle belangrijke privacyinformatie openbaren. Je moet je privacygegevens prijsgeven en je zult moeten luisteren. Anders geen geld en dan eet je de komende maand niet en verlies je potentieel ook nog het dak boven je hoofd. Daarnaast beukt de bijstand al je ambities eruit. Je mag dan wel academisch geschoold zijn, maar dan zeggen ze, kies maar deze broodbaan. Je moet elke functie accepteren die op je pad komt, ook als het gaat om een schoonmaakfunctie of een functie als vakkenvuller – waarmee overigens helemaal niets mis is – maar daarvoor ben je niet opgeleid. Je wordt wijsgemaakt dat je je ambities en dromen volledig moet loslaten en voor die broodbaan moet gaan. Dat je toekomstige arbeidskansen op een niveau daarmee worden verkleind en dat je als theoretisch opgeleide de baan inpikt van de meer praktisch opgeleide, lijkt er niet toe te doen. Ik zeg dit niet zo maar. Ik heb deze ervaring zelf aan den lijve mogen meemaken toen ik na mijn studie in 2014 zelf in de bijstand belandde. En met deze ervaring in mijn achterhoofd begon ik in 2017 te werken als klantmanager. In die tijd heb ik geleerd dat het toch altijd nog wel mogelijk is de grenzen op te zoeken voor diegenen die in de bijstand zitten. In die tijd heb ik ook geleerd hoe belangrijk het is maatwerk te bieden. Dat niet alleen, het is niet alleen een principieel punt om meer menswaardig bijstand te verlenen, maar het leidt ook tot meer uitstroom. Met dit en de boodschappenaffaire in mijn achterhoofd heb ik nu ik raadslid ben, de kans genomen een initiatiefvoorstel te schrijven waarbij ik binnen de huidige kaders de grenzen wil opzoeken van wat nu mogelijk is om te gaan naar een meer rechtvaardig bijstandsbeleid. Dit voorstel heb ik ingediend en ik wacht het oordeel van het college af.

Daarnaast wil ik nog drie moties op dit onderwerp indienen. Ten eerste wil ik het Meldpunt Bijstandsfraude opheffen. Deze motie dien ik samen in met collega Veldhuyzen. Naar mijn mening is dit Meldpunt overbodig en het faciliteert wantrouwen en achterdocht tussen burgers onderling. We hebben hierover reeds schriftelijke vragen ingediend en we hebben dit aangekaart tijdens de raadscommissie. De beantwoording van de wethouder was eigenlijk niet helemaal overtuigend. Het meldpunt wordt immers nog steeds publiekelijk

via de gemeentelijke website gecommuniceerd terwijl professionals melding kunnen doen via ambtenaren en burgers via het algemene nummer. Dus waarom is een aanvullend meldpunt dan nodig? Bovendien is er ook een inlichtingenbureau dat jaarlijks meer dan 5000 meldingen heeft. Dus ik vraag me oprecht af wat nu de toegevoegde waarde van zo'n meldpunt is en om het dan ook nog openbaar en publiekelijk te communiceren.

Dan de tweede motie. Die dien ik in met een breed aantal partijen. Met deze motie willen we een duidelijk signaal afgeven naar het rijk dat wij in ieder geval vanuit Amsterdam zeggen dat het rond de bijstand heel anders zal moeten worden ingericht. Het bestaansminimum moet omhoog; we willen gaan naar een hogere vrijlatingsgrens. Alles om ervoor te zorgen dat binnen de bestaande kaders alles wordt opgerekt zodat we toch op een iets menswaardiger wijze bijstand kunnen verlenen aan onze Amsterdammers. Graag hoor ik de reactie op deze motie.

De derde motie heeft betrekking op het eerder genoemde Inlichtingenbureau. Het Inlichtingenbureau is een private instelling die privacygegevens verzamelt van bijstandsgerechtigden en het krijgt daarbij informatie van verschillende overheidsdiensten, van het rijk, van de Belastingdienst. Het problematische hieraan is dat het bureau geen verantwoording hoeft af te leggen aan de burger. We weten niet hoe het omgaat met al deze privacygevoelige gegevens. Zeker met de toeslagenaffaire in het achterhoofd en nu ook de boodschappenaffaire is het gewoon heel erg belangrijk dat een instelling die zoveel macht en invloed bezit, wel te controleren is. Als een burger of journalist onderzoek wil doen, dan moet die kunnen controleren of er wel zorgvuldig wordt omgegaan en wat er precies wordt gedaan met de privacygegevens van onze burgers. Dus wij willen met deze motie die ik met een aantal partijen indien, graag dat de raad zich uitspreekt dat het Inlichtingenbureau een publieke rechtsvorm krijgt waarbij het te controleren is door de burger en dat we dit ook bepleiten bij het rijk. Ik hoor het graag, voorzitter. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Dan zou ik u graag van harte willen feliciteren met uw maidenspeech alhoewel ik het gevoel heb dat u toch al even meedraait in onze raad. [applaus].

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw IJmker.

Mevrouw **IJMKER**: Het schrijnende verhaal van de mevrouw in de bijstand in Wijdemeren laat zien wat de ongewenste gevolgen zijn van de Participatiewet en hoe een houding van wantrouwen en repressie leidt tot hele nare uitkomsten voor individuen. Het is daarom goed dat er nu bij verschillende partijen inzicht komt dat verandering hoognodig is, om te kiezen voor vertrouwen en een positief mensbeeld en vanuit die houding om te gaan met mensen in de samenleving die extra steun nodig hebben. GroenLinks pleit dan ook al jaren voor een humaner bijstandsbeleid. Amsterdam gebruikt de ruimte die de participatie biedt, maar we merken dat ook daaraan grenzen zitten. De landelijke wetgeving is dwingend en beperkt onze mogelijkheden. Het is dan ook hoog tijd dat de Participatiewet wordt aangepast. Daarom onze steun en bijdrage aan de motie waarin we de wethouder oproepen zich te blijven inzetten voor een humaner bijstandsbeleid en een ingrijpende wijziging van het sociale zekerheidsstelsel met meer bevoegdheid voor gemeenten juist in deze verkiezingstijd. Laten we ervoor zorgen dat er snel beweging komt in Den Haag.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Schreuders.

De heer **SCHREUDERS**: In de raadscommissie hebben we al over gesproken over het Meldpunt Bijstandsfraude waarover de heer Khan net sprak. Hij refereerde aan de toeslagenaffaire als voorbeeld van een doorgeslagen fraudejacht. Het lijkt me heel verstandig ook in Amsterdam te kijken wat we kunnen verbeteren in onze eigen kanalen voor fraudeopsporing zodat we voorkomen dat mensen onterecht in de ellende belanden. Daarom heb ik twee vragen over dat Meldpunt Bijstandsfraude aan de wethouder.

Mijn eerste vraag gaat over de ervaringen van mensen die door dat meldpunt zijn onderzocht maar die geen fraudeur bleken te zijn. Wat weten we nu over hun ervaring met dat proces? Weten we of daarin dingen zijn misgegaan? In de raadscommissie leek de wethouder bereid daarnaar te gaan kijken dus ik hoop dat hij dat hier wil toezeggen. Hoe hij dat doet, dat ligt wat mij betreft open.

(De **VOORZITTER**: Mijnheer Schreuders, u had al bijna geen spreektijd meer. Ik geef u nog een minuut maar daarna moet u klaar zijn.)

Een minuut is ruim voldoende. Mijn tweede vraag gaat over gegevensuitwisseling. Is er volgens de wethouder nu een risico dat iemand die door dat meldpunt wordt onderzocht op bijstandsfraude, dat hij weliswaar tijdelijk maar onterecht dat label van fraudeur krijgt en is er dan gewaarborgd dat dat label niet blijft plakken bij uitwisseling van gegevens door dat meldpunt? Ik hoop dat de wethouder daarop ofwel in zijn beantwoording ofwel in een eventueel onderzoek naar dat meldpunt en hoe dat precies werkt en wordt ervaren, kan ingaan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw De Jager.

Mevrouw **DE JAGER**: Allereerst de complimenten voor de gepassioneerde maidenspeech. Ik denk dat wat deze vrouw in Wijdemeren is overkomen, echt iets is waarvoor je als raadslid nog wat harder gaat werken. Ik denk dat iedereen het een idiote situatie vindt dat deze vrouw 7.000 euro moet terugbetalen. D66 heeft in de Tweede Kamer een amendement ingediend om gemeenten de ruimte te geven voor maatwerk zodat we dit hopelijk in de toekomst kunnen voorkomen. Nu is het college namelijk verplicht alles wat onterecht is uitbetaald, terug te vorderen en de gemeente zou daarin een eigen afweging moeten kunnen maken.

Denk heeft een motie opgesteld en die werd net al toegelicht, om hiervoor vanuit Amsterdam te pleiten bij het rijk en ook op andere punten de Participatiewet realistischer en minder hardvochtig te maken. D66 tekent die motie graag mee. Ik betwijfel overigens of de wethouder deze aansporing nodig heeft want ik zie voldoende vuur om dit te bepleiten in Den Haag. Ik heb nog een vraag aan de wethouder en dat is met hoeveel de wethouder de vrijlatingsgrens van 1200 euro willen ophogen in Amsterdam.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Veldhuyzen.

De heer **VELDHUYZEN**: Hartelijk dank aan collega Khan voor het agenderen van dit onderwerp. Ik sluit me volledig aan bij zijn bijdrage. We moeten toe naar een samenleving waarin vertrouwen en bestaanszekerheid centraal staan in plaats van wantrouwen en marktwerking. Hoe we als gemeente omgaan met mensen die bijstand ontvangen, dat heeft hiermee natuurlijk alles te maken. BIJ1 heeft dan ook met trots de handtekening gezet onder alle moties van DENK waarvoor mijn grote complimenten aan collega Khan.

Afsluitend, als duoraadslid heb ik altijd al met veel plezier samengewerkt met collega Khan en ik ben ervan overtuigd dat zijn intrede tot de gemeenteraad een cadeau is

aan alle Amsterdammers en in het bijzonder de Amsterdammers die iedere maand struggelen om rond te komen. Collega Khan maakt zich echt hard voor deze groep. Ik wil hem graag verwelkomen in deze gemeenteraad.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Groot Wassink voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Wethouder **GROOT WASSINK**: Laat ik allereerst lid Khan feliciteren want felicitaties zijn op z'n plaats. Mooie bijdrage ook. En ook ik verwelkom u in de raad. Tegelijkertijd zou ik de zaak Wijdemeren die aanleiding is voor ons om dit nu te bespreken, toch wel met enige nuance tegemoet willen treden omdat de zaak net iets anders ligt dan ook wel eens is gesuggereerd. Alle leden die hebben gesproken, agenderen dat er in de Participatiewet allerlei voorschriften en regels zijn die buitengewoon nadelig kunnen werken. Er is thans in de Tweede Kamer een discussie gestart mede op initiatief van de VNG-commissie waarvan ik onderdeel ben, om zoals het in jargon heet 'de ongewenste hardheid in de Participatiewet weg te nemen.' Ik zou willen betogen dat we ook sommige gewenste hardheid in de Participatiewet moeten wegnemen omdat ik die helemaal niet zo gewenst vind – maar dat geheel ter zijde.

Laat ik snel naar de moties overgaan en dan nog een paar opmerkingen maken bij de bijdragen. De heer Khan heeft het over het meldpunt en ik ben niet voornemens dat af te schaffen dus die motie wil ik ontraden omdat ik denk dat het meldpunt wel degelijk een functie heeft. Ik denk dat het soms, in sommige zaken, echt wel terecht is dat je een meldpunt hebt en dat je er een plek voor biedt waar mensen kunnen melden. Dat is iets anders dan dat je heel nadrukkelijk uitvent dat burgers elkaar moeten gaan verklikken en anderszins. Dat is niet hoe wij werken. Wij werken alleen signaal gestuurd. Ook als er een melding binnenkomt, onderzoeken we en passen we maatwerk toe. Ik wil die mogelijkheid niet helemaal dichtzetten. Dat is echt iets anders dan de suggestie die een beetje wordt gewekt alsof we daarmee aanmoedigen dat mensen klikken ten opzichte van elkaar.

Mevrouw IJmker sprak, denk ik, een heel waar woord. Het gaat uiteindelijk over de bevoegdheden van de gemeente. Uiteindelijk gaat het over welke ruimte je hebt om zelf maatwerk te bieden. Dat is wat mij betreft echt wel een hele belangrijke zaak. Ook als het gaat om het Inlichtingenbureau. Daarover is ook een motie die ik overigens positief preadviseer omdat ik vind dat een dergelijk instituut per definitie subject zou moeten zijn van controle door het publiek. Eerder heb ik betoogd, als het Inlichtingenbureau informatie deelt, dat het uiteindelijk aan ons is in hoeverre we daarmee aan de slag gaan. Daarom gaat het heel erg over die bevoegdheden van de gemeente en ook de ruimte van gemeentelijke diensten om daar in vrijheid naar te handelen en ook maatwerk toe te passen. Ik denk dat dat een heel belangrijke is.

We hadden het net al even over die gegevensuitwisseling. Het Inlichtingenbureau verstrekt informatie. Op regelmatige basis deelt het informatie en dat leidt er niet per definitie toe dat wij daarmee iets doen. Soms vragen we specifieke informatie uit en dat is ook helemaal niet zo gek. Maar het is nog wel weer wat anders dan hoe je in de Participatiewet het label fraudeur werkt en hoe het fraudebegrip in de Participatiewet werkt. Daar zijn wij bezig met een lobby omdat ik vind dat het schenden van de informatieplicht veel te snel tot dat label leidt. Er ligt overigens in de Eerste Kamer een voorstel daartoe dat jammer genoeg nu stil is komen te vallen. Ik heb al eerder bij de toenmalige staatssecretaris Van 't Wout aangedrongen dat snel door te voeren omdat ik echt zie dat daar dingen fout gaan. Dat neemt overigens niet weg dat in de Participatiewet op dit moment niet dezelfde structurele schendingen als bij de toeslagenaffaire lijken te spelen. Geheel gelijk met

verschillende leden zeg ik dat deze wet natuurlijk een wet is die uitgaat van wantrouwen. Het is niet een wet op basis van vertrouwen. Dit is georganiseerd wantrouwen vanuit de gedachte dat mensen mogelijkerwijs willen profiteren van deze voorziening die wat mij betreft een individueel recht is. Ik zou de motie over het Inlichtingenbureau positief willen preadviseren. De andere motie die heel breed ondersteund is, zou ik ook positief willen preadviseren. Ik beschouw dat als een zeer welkome verdere aansporing om de inzet van dit college ter verhoging van de bestaanszekerheid van mensen verder weg te nemen net als het wegnemen van het wereldbeeld van wantrouwen in mensen en de ongekende hardheid die in de Participatiewet zit. Dus die juich ik toe.

Door lid De Jager werd mij nog gevraagd met hoeveel je die vrijstellingsgrens zou willen ophogen. Het probleem is dat ook het bedrag dat we nu hebben, weer tot allerlei andere problemen leidt in bijvoorbeeld de verrekeningen en dergelijke. Ik vind het best ingewikkeld om daar een bedrag aan vast te knopen, maar dat zou wat mij betreft echt substantieel hoger mogen. Ik denk dat je nu ziet dat er behoorlijk wat mensen zijn die naast hun uitkering werken en waar de verrekening best nog wel eens problematisch is. U weet, we hebben gelukkig met steun van uw raad ook in die verrekening vorig jaar wijzigingen doorgevoerd.

> (De heer **KHAN**: Nog even over de motie Meldpunt Bijstandsfraude opheffen. Ik ben nog wel benieuwd of de wethouder vindt dat er wel een soort van lichte drempel moet zijn voordat mensen zo'n melding kunnen doen? Een professional of een burger die echt met concrete signalen zit, die kan de gemeente opbellen of wat dan ook. Maar is het dan nodig op een aparte pagina te maken op de gemeentelijke website waardoor er eigenlijk geen drempel is om zo'n melding te doen terwijl het een heel serieuze zaak is die kan leiden tot hele serieuze gevolgen?)

De drempel is de professionaliteit van onze medewerkers. Het uitgangspunt van onze medewerkers is dat ze maatwerk en medemenselijkheid moeten betrachten. Dát is de drempel. Ik vind dat als er aanwijzingen voor fraude zijn – en in tegenstelling tot mijn naamgenoot geloof ik niet dat alle mensen deugen, zelfs niet de meeste – en er komt fraude voor, dan moet er een mogelijkheid zijn die te melden. Uiteindelijk is het aan de professional om dat te bepalen en daarnaar te handelen. Ik vind dat we onze mensen daarin moeten vertrouwen. Dat is wat mij betreft de drempel. Ik snap de vraag van de heer Schreuders heel goed. Ik zou eigenlijk willen zeggen dat ik heel graag met hem wil kijken hoeveel meldingen nu leiden tot een onderzoek en wat daarvan nu de resultaten zijn. Als dat aanleiding biedt tot kwalitatief onderzoek, dan ben ik daartoe zeer bereid. Maar laten we nu eerst eens kijken hoeveel meldingen er zijn, tot hoeveel onderzoeken dat leidt en tot welke soort onderzoeken dat leidt. En als er aanleiding toe is, dan wil ik daar met u graag naar kijken. Ook ik ben niet uit op een kliklijn. Ik weet dat sommige raadsleden dat zo hebben genoemd, maar daar ben ik niet op uit. Maar ik wil zeker de mogelijkheid om fraude te melden niet wegnemen omdat uiteindelijk fraude een ondergraving is van het stelsel dat we met elkaar hebben en wat in essentie natuurlijk een grote verworvenheid is van de verzorgingsstaat.

> (Mevrouw **DE JAGER**: Ik had nog een vraag die ik de wethouder graag wilde voorleggen en die gaat over de motie rond dat bureau, de motie die positief is gepreadviseerd. Mijn vraag is de volgende. Ook de stichting BKR is geen overheidsbureau waarvan de gemeente gebruik maakt. Ziet de wethouder daar dan ook problemen?)

Het is niet dat ik direct problemen zie, maar ik stel vast dat het Inlichtingenbureau waarbij in het bestuur onder andere mensen van de VNG zitten, een soort hybridevorm is.

Het is niet een volledig private instelling, maar er zijn behoorlijke stappen gezet op weg naar privatisering. Ik vind dat je je ook bij de BKR die vraag kunt stellen. Ik vind dat het belangrijk is waar het gaat om de grote transfer van data, dat je altijd die aansprakelijkheid moet hebben. Ik heb eerder gezegd dat ik heel graag zou zien dat we de algoritmes nog eens goed tegen het licht houden in hoeverre de algoritmes die het Inlichtingenbureau gebruikt nu helemaal kosjer zijn omdat we weten dat algoritmes per definitie ook niet neutraal zijn. Dus ik zou daar publieke controle eigenlijk een hele goede zaak vinden. Hoe je dat dan bijvoorbeeld bij BKR vorm zou moeten geven, daarvan heb ik eerlijk gezegd niet direct een idee.

(De **VOORZITTER**: Wethouder, ik zou u toch willen vragen het antwoord af te ronden want het is aanzienlijk langer dan de vraag.)

Excuses, voorzitter, het antwoord daarop is dan ja.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele minuten.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

13

Kennisnemen van het beleid Grondwaardebepaling voor bestaande erfpachtrechten en de buurtstraatquotes 2021, Nr. VN2021-004051

De **VOORZITTER**: Bij dit agendapunt kan desgewenst stuk nr. 41 worden betrokken.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

85° Motie van de leden Boomsma, Naoum Néhmé, Bloemberg-Issa, Van Schijndel, Van Soest, Ceder, Kiliç en Nanninga inzake het Beleid Grondwaardebepaling voor bestaande erfpachtrechten, Betrek een externe partij ook bij het vaststellen van de hanteren herbouwkosten en de voorgestelde wijze van indexering, nr. 155.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij de herijking van de herbouwkosten voor het vaststellen van de Buurtstraatquotes een externe partij niet alleen kritisch mee te laten kijken naar het opstellen van de nieuw te construeren syntax, maar ook naar de gekozen herbouwkosten zelf, alsmede de voorgestelde wijze van indexering, en dus ook op dat vlak een jaarlijkse second opinion te laten opstellen.

86° Motie van de leden Naoum Néhmé, Boomsma, Ceder, Van Soest, Bloemberg-Issa en Kiliç inzake aanbevelingen SEO overnemen in BSQ 2022, nr. 159.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- alle aanbevelingen van zowel Stichting Economisch Onderzoek als ook die van prof. dr. H. L. F. de Groot over te nemen;
- zo snel mogelijk de nieuw geconstrueerde syntax laten toetsen door een externe deskundige zodat de foutgevoeligheid van het systeem voor berekening van de herbouwwaarde tot een minimum wordt teruggebracht;
- hierover uiterlijk in Q3 2021 aan de raad te rapporteren.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Naoum Néhmé die nog een halve minuut spreektijd heeft.

Mevrouw **NAOUM NÉHMÉ**: In 30 seconden gaat het zeker lukken. Bij het evalueren van de interne werkprocessen door een onafhankelijke partij zijn een paar onregelmatigheden boven water gekomen die te maken hebben met de codering en invoering van de herbouwwaarde. Nu is dat misschien zonder overdrijving de belangrijkste parameter van ons erfpachtbeleid en dat moet dan echt boven iedere twijfel verheven zijn wat de VVD betreft. Zodoende dien ik samen met een groot aantal partijen een motie in waarbij we zeggen dat de gemeente of het college alle aanbevelingen zou moeten overnemen van zowel SEO als van professor De Groot die een second opinion heeft uitgevoerd en daarbij een externe partij te betrekken. Dan weten we zeker en dan kunnen we dat ook richting de Amsterdammers uitleggen dat het goed en gedegen wordt ingevoerd en geïmplementeerd.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boomsma.

De heer **BOOMSMA**: Dit onderwerp is technisch maar het heeft enorme invloed op de financiële positie van veel Amsterdammers. Ik wil het toch nog even zeggen dat het duidelijk mag zijn dat het CDA pleit voor een erfpachtpardon voor wie de deadline heeft gemist en door de hefboom in de BSQ-methodiek nu tienduizenden euro's extra moet betalen. Ik had laatst contact met een Amsterdammer die een paar dagen te laat reageerde op het gemeentelijke aanbod – waarbij de gemeente er overigens wel jaren over doet om dat op te stellen – en die daarom nu enorme bedragen extra kwijt is omdat het aanbod daarmee vervalt. Ik wil de wethouder dus vragen de hardheidsclausule toe te passen voor dat soort gevallen en een soort coulance te tonen. Een wet zonder hardheidsclausule is een knevelwet.

Dank nog voor het overzicht van de indexeringen van de herbouwkosten. Het wordt duidelijk dat de gemeente daarvoor de cijfers van het Bureau Documentatie Bouwwezen gebruikt, maar het blijft onduidelijk hoe die worden opgesteld omdat die niet openbaar zijn tenzij je 1000 euro betaalt. Dus kunnen die cijfers niet openbaar worden gemaakt? Ik weet ook niet waarom niet gewoon de CBS-cijfers voor bouwkosten worden gebruikt. Ik begrijp uit de brief dat alleen de structurele component van de BDB-cijfers zijn gebruikt voor de indexering en niet de conjuncturele component. Klopt dat en waarom dan niet? Klopt het dan alleen in 2019 nog een specifieke conjuncturele correctie voor de marktwerking in Amsterdam is opgenomen? Is die indicator dan specifiek voor Amsterdam? Het zou op zich logisch zijn omdat Amsterdam natuurlijk een speciale situatie is en de kosten extra hoog zijn. Maar waarom is er dan voor de voorafgaande jaren geen correctie toegepast? Ik ben wel benieuwd naar het antwoord want als die conjuncturele component eerder is weggelaten, dan kom je tot lagere herbouwkosten en dus tot hogere grondprijzen. In ieder geval is het heel goed dat de aanbevelingen van SEO en professor De Groot over de syntax

worden overgenomen en dat er een nieuwe wordt gebouwd. Wat het CDA betreft zou het goed zijn als dan een externe partij gaat kijken naar de herbouwkosten, dus de inhoudelijke herbouwkosten en niet alleen naar de rekenwijze en naar de indexering daarvan en daartoe hebben we een motie opgesteld.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Doorninck voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Wethouder **VAN DOORNINCK**: De motie van mevrouw Naoum Néhmé vraagt om de aanbevelingen van het rapport van SEO over de BSQ over te nemen. We hebben dat rapport natuurlijk niet voor niets en de aanbevelingen zijn goed. We zullen die overnemen op de manier waarop dat in de motie wordt gesteld. Dus een positief preadvies. Geen bezwaar tegen aannemen. We waren het al van plan maar dit geeft het extra aandacht dat we op tijd rapporteren wat u in uw motie vraagt.

Dan de punten van de heer Boomsma. U gaat ervanuit dat het alleen maar structureel wordt toegepast maar het wordt zowel structureel als conjunctureel toegepast. Dus die lezing van u klopt niet. In alle jaren zijn zowel de structurele als de conjuncturele indexatiecomponenten voor alle jaren op de herbouwkosten toegepast. Dus dan is er wellicht een onduidelijkheid geslopen in de brief die u heeft gekregen, want dit is echt wat er staat en wat er wordt bedoeld.

Dan de motie van de heer Boomsma over het betrekken van een externe partij bij het vaststellen en de te hanteren herbouwkosten. Die motie heeft eigenlijk drie verzoeken, de second opinion, de second opinion op de herbouwkosten en de second opinion op de indexatiemethode van de herbouwkosten. Dat zijn drie verzoeken waaraan wij kunnen voldoen. Dus ook deze motie krijgt vandaag een positief preadvies. Tot zover, voorzitter.

(De heer **BOOMSMA**: Ik ben blij dat er ook een conjuncturele component is meegenomen. Dat had ik inderdaad niet goed begrepen. Maar wat is er dan precies in 2019 aan een extra toeslag toegevoegd? Ik begrijp dat dat een specifieke Amsterdamse toeslag is voor de situatie in Amsterdam en waarom is dat dan in eerdere jaren niet gedaan? Waar komt die specifiek vandaan? Dus hoe is men tot die toeslag gekomen?)

Waarom dat in eerdere jaren niet is gedaan, dat herken ik niet helemaal maar dat zal ik dan precies moeten nagaan. Ik heb hier de gegevens voor nu. Daar moet ik dan op terugkomen. Ik weet dat het structurele en conjuncturele kosten zijn. Als de heer Boomsma het idee heeft dat dat in eerdere jaren niet is gebeurd, moet ik daarop terugkomen.

(De **VOORZITTER**: Dat betekent dat u een brief aan de raad stuurt? Hoe en wanneer komt u daarop terug?)

Ik denk dat ik het best in de eerstvolgende raadscommissie daar mondeling op kan terugkomen.

(De **VOORZITTER**: Ik zie dat er geknikt wordt door de raadsleden.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

14

Kennisnemen van de bestuurlijke reactie op motie 2018-1394 inzake Lutkemeerpolder (kwaliteit gronden) Nr. VN2021-004314

Dit punt is afgevoerd.

15

Kennisnemen van het collegebesluit van 24 november 2020 inzake wijziging van de Overstapregeling naar eeuwigdurende erfpacht, Nr. VN2021-003798

De **VOORZITTER**: Hierbij kunt u opnieuw stuk nr. 41 bij betrekken.

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

87° Motie van de leden Boomsma en Naoum Nehmé inzake de wijziging van de Overstapregeling voor eeuwigdurende erfpacht, Minder beperkingen voor notarissen, nr. 171.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- de eis dat bij het notariskantoor minimaal drie (kandidaat)-notarissen en/of klerken werkzaam zijn met elk drie jaar ervaring op het gebied van erfpacht, terug te brengen tot één notaris of klerk met ervaring op het gebied van erfpacht van een jaar;
- de eis dat het kantoor minimaal 75 aktes in de afgelopen drie jaar heeft behandeld te vervangen voor een minimum van vijf aktes;
- de eis dat het kantoor recent een opleiding/cursus heeft gevolgd met betrekking tot erfpacht te schrappen.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boomsma.

De heer **BOOMSMA**: Ook dit onderdeel van het erfpachtbeleid verdient wat ons betreft toch aandacht. Aanvankelijk wilde de gemeente alleen notarissen uit Amsterdam toestemming geven die aktes te passeren. Dat leidt wat ons betreft tot gedwongen winkelnering, bijna een soort kartelvorming en dat drijft de prijs ophoog. Daarom heeft het CDA erop aangedrongen ook andere notarissen toe te laten en gevraagd aan de Autoriteit Consument en Markten ernaar te kijken. Die gaf ons uiteindelijk gelijk. Vervolgens zijn we nu maanden verder en ik zie dat de gemeente wel allerlei aanvullende voorwaarden en eisen heeft opgelegd aan notariskantoren om aktes te mogen passeren en die zijn volgens mij heel fors. Ik begrijp enige kwaliteitseisen. Dat lijkt mij ook oké, maar om te zeggen minimaal drie notarissen, minimaal drie jaar ervaring en dan ook nog cursussen hebben gevolgd en ook nog minimaal 75 aktes, dat werpt volgens mij onnodige barrières op waardoor die prijzen niet zullen dalen. Het moet gewoon wat toegankelijker en betaalbaarder worden. Dat is overigens een aparte vraag. Kan de wethouder nagaan of het mogelijk is prijzen, gemiddelde prijzen voor modelaktes toe te voegen aan de portal zodat het overzichtelijker wordt? Anders moeten erfpachters al die kantoren gaan afbellen voor een quote. Weet de wethouder wat nu de gemiddelde prijs is voor zo'n akte? Ik hoor uit allerlei bronnen dat die echt is toegenomen tot meer dan 1.200 euro waar die eerst rond de 600 euro lag. Vergis u niet, het gaat om gigabedragen bij tienduizenden contracten over meer dan honderd miljoen euro. Dan moet je dus proberen meerdere partijen tot te laten.

Dus kan de wethouder beargumenteren waarop deze eisen zijn gebaseerd en waarom die nodig zijn? Ik zie niet waarom het nodig is die eisen zo op te schroeven.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Doorninck voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de motie.

Wethouder **VAN DOORNINCK**: Ja, deze discussie is natuurlijk al ouder en inderdaad, we hebben ook op advies van de ACM wel gezegd dat het niet uit Amsterdam hoeft, maar nog steeds is de actuele kennis van het Amsterdamse erfpachtstelsel in al z'n complexiteit – dat kunnen we met elkaar wel concluderen – wel heel erg nodig. Anders worden erfpachters gewoon niet goed geholpen door notarissen. Daarom dat er dus inderdaad kwaliteitscriteria zijn gesteld zodat we zeker weten dat mensen het op een goede manier kunnen verkrijgen. Het is niet altijd een modelakte; vaak komen er andere punten bij kijken zoals aanhorigheden en dat soort zaken. Dat maakt niet dat je per definitie kan zeggen, dit is lopendebandwerk voor een notariskantoor. Daarom zijn die kwaliteitscriteria voor ons van belang. Maar ook kwantiteitscriteria. Een notariskantoor moet ook gewoon een aantal van die overstapaktes daadwerkelijk aan kunnen. We hebben in het verleden gezien dat kantoren die grote hoeveelheden werk hadden aangetrokken, het niet aan konden waardoor honderden erfpachters langer moesten wachten. Dat is ook geen situatie die je wilt. Dit was eigenlijk al een beetje een verkapt preadvies op de motie van de heer Boomsma.

Dan kom ik op het punt waar de heer Boomsma vraagt of er niet een soort prijsindicatie kan worden gegeven. Het is natuurlijk een groot verschil of dat kan bestaan tussen wat er voor een overstapakte moet worden gedaan. Het is dus heel erg lastig om vooraf een inschatting te maken over een tarief zonder dat je de specifieke erfpachtsituatie van een erfpachter kent. Zoals ik al zei, het kan ook om aanhorigheden gaan zoals bergingen of parkeerplaatsen. De vraag is of er wordt afgekocht of dat er een nieuwe hypotheek moet komen. Dat maakt dat het heel lastig is om te zeggen, dit is ongeveer de prijs. Daarnaast is het natuurlijk ook nog zo omdat de notariskosten voor rekening van de erfpachter komen, dat de erfpachter in staat moet zijn daarover afspraken te maken met de notaris. Als wij met een soort indicatie van prijzen komen, lijkt het alsof de gemeente daarin bemoeienis heeft en dat lijkt mij ook geen gewenste situatie. Vandaar dat een prijsindicatie, hoe logisch de vraag ook is, waarschijnlijk tot veel meer verwarring zou gaan leiden dan dat het duidelijkheid aan de erfpachter zou bieden.

> (De heer **BOOMSMA**: Sommige contracten zijn weer anders, maar je hebt wel zoiets als modelcontracten. Ik heb gisteren met notarissen gesproken en die zeggen dat ze daar op zich geen bezwaar tegen zouden hebben. Het is natuurlijk voor verantwoordelijkheid van de notarissen zelf. Het is niet zo dat de gemeente alleen omdat die gegevens worden gepubliceerd, er dan zelf verantwoordelijkheid voor neemt.)

Maar dan zou de heer Boomsma ervan uitgaan dat wij op onze pagina de prijzen van notariskantoren aangeven terwijl mensen dan misschien met een bepaalde verwachting naar een notariskantoor gaan en zij een veel lastiger zaak hebben dan het algemene verhaal en dat zou betekenen dat erfpachters die puur op de prijs op een bepaald notariskantoor uit komen, later veel duurder blijken uit te komen omdat hun situatie slecht ingeschat is. Hoewel ik de vraag heel logisch vind, denk ik dat het echt complexer ligt en dat we niet per definitie de erfpachter helpen door met een lijst van indicatieve prijzen te komen.

(De heer **VAN SCHIJNDEL**: Even meedenkend. Je hebt dus lastige zaken, bewerkelijk, met veel aspecten en je hebt heel erg voor de hand liggende standaardzaken. Is het nu niet de verantwoordelijkheid van alle notarissen in de stad en ook buiten de stad om te beoordelen wat voor zaak het nu betreft: lastig en bewerkelijk of gewoon hartstikke simpel? Dan zouden notarissen die oordelen dat iets een simpele zaak is, waar dan ook vandaan, die zaak kunnen behandelen. Dat lost zich dan op als er problemen rijzen en de beoordeling door de notarissen fout was en het toch een vreselijk bewerkelijke, ingewikkelde zaak bleek te zijn. Dan moet die zich misschien uit die zaak terugtrekken. Maar dat is dan toch aan de notaris om te bepalen? Ik ben er geen voorstander van dat er heel verregaande toetredingseisen zoals nu gesteld, gaan gelden. Dat leidt echt tot veel te hoge prijzen.)

Ik hoorde niet echt geen vraag behalve dat de heer Van Schijndel een constructie voorstelt en dan lijkt mij dat een erfpachter misschien al een heel eind op weg is waar het helemaal niet heen moet gaan omdat hij te maken heeft met een notaris die de zaak helemaal niet snapt. De vraag is natuurlijk wanneer een notaris erachter komt dat hij de zaak helemaal niet snapt. Dan is de erfpachter een heel stuk verder van huis. Het lijkt mij een meer dan ongewenste situatie. Dat is ook precies de reden waarom wij zeggen, bepaalde kwaliteits- en kwantiteitseisen zijn echt belangrijk om ervoor te zorgen dat een erfpachter ook gewoon goed kan worden geholpen en op een goede manier aan een akte kan komen door een notariskantoor dat echt verstand van zaken heeft en niet een notariskantoor dat er halverwege achter komt dat het verstand van zaken tegenviel.

Voorzitter, ik was aan het einde van mijn betoog.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele minuten.

Voorzitter: de heer Torn

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

16

Kennisnemen van de brief inzake nadere uitwerking van de scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, inclusief bijlage Rapport Marktverkenning Nr. VN2021-004292

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

88° Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake geen plek voor erotisch centrum in citymarketing, nr. 110.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum dit niet te promoten in de citymarketing.

89° Motie van het lid Ceder inzake deurbeleid middels ingezetenencriterium bij erotisch centrum, nr. 111.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum een deurbeleid te voeren waarbij men een Nederlands ingezetene moet zijn om het centrum te betreden.

90° Motie van het lid Ceder inzake deurbeleid middels leeftijdsgrens bij erotisch centrum, nr. 112.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum een deurbeleid te voeren waarbij men tenminste meerderjarig moet zijn om naar binnen te mogen en hier ook op te handhaven.

91° Motie van het lid Ceder inzake draagvlak voor erotisch centrum, nr. 113.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum de wijk een stem te geven middels een draagvlakonderzoek waarvoor alle inwoners van de wijk uitgenodigd worden;
- minimaal 50 procent van de bewoners voor de opening van een erotisch centrum in hun wijk zou moeten zijn voordat besloten kan worden dat het erotisch centrum op een specifieke locatie zou kunnen komen.

92° Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake grondig onderzoek financieringsstromen erotisch centrum, nr. 114.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum grondig onderzoek te verrichten naar de zuiverheid van de financierings- en geldstromen en ten minste bij alle investeerders een bibob-toets uit te voeren.

93° Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake hulporganisaties in erotisch centrum, nr. 115.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij een eventueel te openen erotisch centrum hierin ook ruimte te reserveren voor hulporganisaties.

94° Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake onafhankelijke intake voor sekswerkers, nr. 116.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- te onderzoeken hoe de intake van sekswerkers bij hiervoor opgeleide professionals, bij voorkeur een hulporganisatie of de GGD, belegd kan worden;
- te onderzoeken hoe bij de intake ook een traject (bijvoorbeeld e-learning) vorm gegeven kan worden waardoor sekswerkers uitgebreid voorgelicht kunnen worden om te voorkomen dat sekswerkers in probleemsituaties (zoals schulden) belanden vanwege ontbrekende kennis over rechten en plichten.

95° Motie van het lid Poot inzake de nadere uitwerking van de scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Onderzoek ook nieuw te ontwikkelen gebieden, nr. 152.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- het PMB de opdracht te geven om bij het locatieonderzoek voor een PH of EC ook uitdrukkelijk te zoeken naar locaties in nieuw te ontwikkelen gebieden en (dus) niet alleen transformatielocaties of bestaande buurten te onderzoeken;
- de raad dit najaar te informeren over de uitkomsten van de onderzochte locaties.

96° Motie van het lid Veldhuyzen inzake de nadere uitwerking scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Behoud ramen op de Wallen/Singel, nr. 167.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- het aantal ramen op de Wallen/Singel te behouden en het aan sekswerkers zelf over te laten of zij wel of niet willen verhuizen naar een nieuwe locatie.

97° Motie van het lid Veldhuyzen inzake de nadere uitwerking scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Zeggenschap sekswerkers, nr. 168.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- sekswerkers en meerdere belangenorganisaties van sekswerkers vanaf heden structureel te betrekken en zeggenschap te geven bij verdere verkenningen en uitwerking van de scenario's raamprostitutie Wallen/Singel.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ceder.

De heer **CEDER**: Als er iets is waar de ChristenUnie de afgelopen jaren voor heeft gestaan in Amsterdam dan is het opkomen voor de meest kwetsbaren en dat geldt ook op het onderwerp prostitutie. Wij snappen heel goed dat er vrouwen zijn die vrijwillig actief zijn maar wij richten onze blik ook op dat wat nog kwetsbaar is en nog in het verborgene ligt en dan moeten we concluderen dat 20 jaar legalisering helaas uitbuiting en mensenhandel helaas niet heeft weten uit te sluiten. Het is nog niet gelukt mensenrechten volledig te waarborgen in onze stad als het gaat om deze sector. Dat vraagt om voorzichtigheid en nederigheid als we het gaan hebben over nieuwe plannen, beleid, en ons besef van de grenzen van de maakbaarheid daarbij. Denk hierbij ook aan My red light waar we helaas ook daar uitbuiting niet hebben weten te voorkomen. Ook moeten we oog hebben voor het

overlastvraagstuk en het verplaatsingseffect als we een aantal of alle ramen op de Wallen zouden sluiten. We geven ons daarvan voldoende rekenschap. Dit proces vraagt dus enerzijds om zorgvuldigheid en voorzichtigheid maar anderzijds ook om grote stappen zoals het afscheid nemen van het symbool van een imago waar we juist vanaf willen namelijk het sekstoerisme en Amsterdam als seksstad. Het is geen geheim dat de ChristenUnie voorstander is van sluiten van alle ramen op de Wallen om meerdere redenen en ik zal daarover te zijner tijd nog een raadsoordeel over vragen.

Maar vandaag gaat het met name om de keuzes die voorliggen. Die hebben we eerder besproken en ten aanzien van het erotisch centrum hebben we nog een paar zorgen en daarom hebben we enkele moties ingediend ter waarborg. Allereerst willen we bij het eventueel te openen erotisch centrum dat dit niet wordt gepromoot in de city marketing. Vervolgens vragen wij om bij een eventueel te openen erotisch centrum het deurbeleid daar te voeren waarbij de klanten Nederlandse ingezetenen zouden moeten zijn om het centrum te kunnen betreden. We zouden ook heel graag een leeftijdsgrens willen waarbij alleen meerderjarigen binnen zouden kunnen komen. We hebben net een debat gevoerd over verbetering van burgerparticipatie en gezien het gegeven dat een erotisch centrum best wel wat los kan maken en mensen in de omgeving daar wat van vinden, denken wij dat het fair is burgers hierin een bepaalde rol en zeggenschap te geven. Daarom willen we een draagvlakonderzoek dat wordt meegenomen bij een eventuele keuze als er een meerderheid blijkt te zijn voor zo'n centrum.

Ten aanzien van de bescherming van de mensenrechten zouden wij ook graag willen dat de intakes die nu door de exploitanten worden gedaan, worden verlegd naar een gemeentelijke taak. We zijn een aantal maanden geleden helaas weer opgeschrikt door een rechtszaak waarbij bleek dat een vrouw moeiteloos onder dwang bij verschillende exploitanten aan het werk moest waarbij zij werd uitgebuit. Dat is verschrikkelijk om te vernemen en dat laat ook zien dat ons intakebeleid niet feilloos is. Daarom rijst nu de vraag of de exploitanten wel de juiste personen zijn om deze waarborg te controleren. Die vraag stellen exploitanten zichzelf overigens ook, bleek uit een eerdere expertsessie. Dus daarom pleiten wij voor onderzoek om dat te verleggen. Ik heb nog een vraag aan de burgemeester en dat is of zij het aspect van de sociale veiligheid kan laten meenemen in vervolgonderzoeken daar waar het niet in deze onderzoeken terugkwam. Misschien verschillen wij van mening maar voor zover ik weet, gaat prostitutie heel vaak gepaard met criminogene activiteiten waar je dat ook belegt – denk aan dealen aan de buitenkant – dus het heeft wel degelijk invloed op de omgeving. Ik zou willen vragen wat het effect daarvan is op de leefbaarheid van de omgeving. Ik vraag me af hoe de voorzitter daarnaar kijkt.

Tot slot hoop ik op moed bij de raadsleden. Moed om op te komen voor wat nog in het verborgene is, wat kwetsbaar is en de stemmen te horen die verstomd raken tussen alle belangen hieromheen. Wij zijn in de positie om het verschil te maken, ook voor deze mensen. Ik hoop dat we daarvoor voldoende oog blijven houden tijdens dit proces. Tot zover.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boutkan.

De heer **BOUTKAN**: We hebben de plannen voor het erotisch centrum dan wel het prostitutiehotel uitgebreid besproken bij de raadscommissie Algemene Zaken en het past natuurlijk ook binnen de bredere aanpak van het programma Aanpak Binnenstad. Wij zijn voorstander van een erotisch centrum en van de sluiting van ramen. We denken dat de sluiting van ramen tegemoetkomt aan de toch al dalende vraag naar raamprostitutie. Maar er is natuurlijk ook nog iets anders wat veel belangrijker is en dat is dat het ook

tegemoetkomt aan de verbetering van de mensenrechtensituatie van sekswerkers. Dat betekent ook een kanteling want samen met andere plannen voor toerisme zien we het ook als een reset van de binnenstad. Ik hoop oprecht dat we meer grip gaan krijgen op de doorgeslagen vercommercialisering van de binnenstad. Al eerder heeft de burgemeester bevestigd dat ondernemersbelangen en de belangen van de sekswerkers niet op een lijn zitten en dat we dat als gemeente goed in de gaten moeten houden. Het bredere programma Aanpak Binnenstad moet zorgen voor een gezonde mix tussen wonen, werken en recreëren en daarin heb ik vertrouwen. Het plan voor een erotisch centrum is ook spannend, want in de technische sessie voor raadsleden hebben we goede zaken gehoord. Sekswerkers worden betrokken; het wordt geen achteraflocatie en er wordt rekening gehouden met mobiliteit, maar het is natuurlijk nog lang geen gelopen race. Het is nog lang niet klaar. Ik wil dan ook onderstrepen dat het ontzettend belangrijk is dat de gemeente gaat helpen, gaat faciliteren bij het bij elkaar brengen van exploitanten, van sekswerkers en mogelijke horecaondernemers en ontwikkelaars. Ik denk ook dat de gemeente met die rol het verschil kan maken en ook moet maken.

Ik heb op dit moment geen vragen en ik wens de burgemeester vooral veel succes en wijsheid bij de verdere uitrol van de plannen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Boomsma.

De heer **BOOMSMA**: Het is hoog tijd om op de Wallen het rode licht uit te doen en de raambordelen te sluiten om sekswerkers te beschermen en om ervoor te zorgen dat we stoppen met het presenteren van vrouwen achter ramen als toeristische attractie en om het imago van Amsterdam te verbeteren. Het CDA wil graag zo snel mogelijk stappen daartoe zetten. Zoals bekend vindt het CDA prostitutie iets wat je moet vermijden en beperken en dus niet iets wat de gemeente moet faciliteren of stimuleren. Wij steunen wel de koers van de burgemeester om een alternatieve locatie te vinden. Prostitutie is legaal dus de grote uitdaging is om ervoor te zorgen als het dan gebeurt, dat het zo veilig mogelijk gebeurt. Wat het CDA betreft moet dit wel heel nadrukkelijk in plaats van de raambordelen komen en moet het niet leiden tot extra plekken. Als we dit dan doen, dan heeft het CDA dezelfde voorkeur voor een prostitutiehotel en niet voor een erotisch centrum met allerlei toeters en bellen. Je moet echt voorkomen dat dat dan weer een nieuwe toeristische attractie zou worden. Daarom hebben we met de ChristenUnie enkele moties ingediend. Het moet niet de bedoeling zijn toeristen naar dat andere centrum te gaan halen. Daarom zouden wij het bijvoorbeeld ook goed vinden als dat juridisch kan, om zo'n ingezetenencriterium daarvoor te handhaven.

De heer Boutkan wenste de burgemeester succes en wijsheid toe en dat doe ik ook.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Veldhuyzen.

De heer **VELDHUYZEN**: Wegens mijn beperkte spreektijd moet ik het kort houden, maar de positie van BIJ1 wordt duidelijk aan de hand van de twee moties die we indienen. Hiermee verzoeken wij ten eerste om het aantal ramen op de Wallen en de Singel te behouden en het aan de sekswerkers zelf over te laten of ze wel of niet willen verhuizen naar een nieuwe locatie. Ten tweede verzoeken we sekswerkers en meerdere belangenorganisaties van sekswerkers vanaf heden structureel te betrekken en zeggenschap te geven bij verdere verkenning en uitwerking van de scenario's.

De eerste motie dienen we in omdat het behoud van de ramen essentieel is om te kunnen garanderen dat sekswerkers daadwerkelijk zelf kunnen kiezen waar ze willen werken. Als het aantal ramen bijvoorbeeld wordt gehalveerd, dan kan dit ertoe leiden dat sekswerkers gedwongen zullen moeten verhuizen. Bovendien hebben verschillende sekswerkers eerder al aangegeven dat ze bij sluiting van de ramen zouden kiezen om in de onvergunde branche te gaan werken terwijl de gemeente zichzelf juist ten doel heeft gesteld dit te voorkomen.

Die tweede motie dienen we in omdat voor de informele marktconsultatie is gesproken met een variatie aan beleggers en ontwikkelaars, ondernemers en adviseurs maar slechts met één vertegenwoordiger van de sekswerkers. In dat rapport wordt bovendien gesteld dat het volgens de respondenten duidelijk is dat er voor het erotisch centrum in ieder geval drie partijen nodig zijn, gemeente, investeerder en exploitant en de betrokkenheid van sekswerkers wordt in dat rapport enkel benoemd als een mogelijkheid en nog niet als een vereiste. BIJ1 stelt dat de zeggenschap van sekswerkers bij verdere verkenning en uitwerking van beleidsplannen gewaarborgd moet zijn en daarom dienen we de motie in om de betrokkenheid en de zeggenschap van sekswerkers in dit proces op een structurele manier te waarborgen.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele minuten.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Halsema voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Burgemeester **HALSEMA**: Ik zou de raad als eerste nog eens willen bedanken voor de brede steun die ze heeft gegeven aan de ontwikkeling op het terrein van de prostitutie en het onderzoeken naar de mogelijkheden voor een erotisch centrum op een andere plek dan de Wallen. Zoals u ook steun heeft gegeven aan de belangrijk drie doelstellingen van het prostitutiebeleid namelijk het versterken van de mensenrechten van sekswerkers, het verminderen van de misdaad en ondermijning en als derde het tegengaan van de overlast met name in het Wallengebied. In vervolg op het overleg in de raadscommissie AZ heeft een drietal leden nog een aantal vragen gesteld en een aantal moties ingediend.

Ik zou eerst willen stilstaan bij de woorden van de heer Ceder. De heer Ceder merkt terecht op dat de mensenrechtenschendingen rond prostitutie nog altijd niet volledig zijn uitgebannen. Dat klopt. Ik zou daar wel de waarschuwing bij willen geven dat dat buitengewoon taai is. Een sector die veel illegaliteit kent, een grote onvergunde sector en waarin vaak vrouwen uit kwetsbare landen, kwetsbare omgevingen hun werk vinden. Ik moet wel zeggen dat het me enigszins verbaasd dat de heer Ceder zo de nadruk legt op het verkleinen van de vergunde sector. Dat betekent namelijk dat daarmee vrouwen verder ondergronds worden geduwd en daarmee zou de kans op mensenrechtenschendingen juist kunnen toenemen. Dus ik zou de heer Ceder dat standpunt nog wel eens in heroverweging willen geven. Indachtig juist het belang dat hij hecht aan de mensenrechtelijke bescherming van sekswerkers is het van groot belang dat er een vergunde sector is, dat die sector controleerbaar is, dat hulporganisaties daartoe goed toegang hebben en dat vrouwen daarin in grote mate zelfstandig kunnen werken.

(De heer **CEDER**: Ik ben het erg met u eens als wij de vergunde sector zouden verkleinen zonder dat het qua aanbod, qua vrouwen hetzelfde blijft, dat we dan een probleem hebben. Wellicht bent u het met mij eens dat mogelijk ook de hubfunctie van Amsterdam verdwijnt als we dat aanbod verkleinen gezien het feit dat ongeveer 80 procent van de vrouwen achter de ramen momenteel uit Oost-Europa komt. De kans dat die dan in de illegale sector in Amsterdam belanden, is aanzienlijk kleiner dan wanneer het gaat om autochtone vrouwen. Dus die vergelijking valt niet een-op-een te maken.)

Ik begrijp heel goed wat u bedoelt. Het kan inderdaad zo zijn dat de wereldwijde bekendheid van de Wallen en de ramen daar ook aantrekkingskracht uitoefenen op vrouwen uit andere landen. Maar de aanname van u dat verplaatsing van de prostitutie naar een ander deel in de stad ertoe zal leiden dan vrouwen niet meer komen, die is natuurlijk niet bewijsbaar. U neemt wel een risico op het welzijn van vrouwen. Als ze wel komen, verwijst u ze eigenlijk naar de onvergunde sector. Daar zou ik u nogmaals op willen wijzen om daarmee voorzichtig om te gaan en in alle gevallen de mensenrechten van sekswerkers voorop te zetten.

U heeft een aantal moties ingediend. Motie nr. 110.21 van de leden Ceder en Boomsma inzake geen plek voor het erotisch centrum in de city marketing. Op dit moment heeft prostitutie ook geen plek in de city marketing en het zou niet logisch zijn er dan mee te beginnen. Dat maakt de motie eigenlijk overbodig – maar ook redelijk ongevaarlijk dus ik laat het verder aan de raad.

Motie nr. 111.21 inzake deurbeleid bij het erotisch centrum middels ingezetenencriterium. U stelt eigenlijk voor dat je Nederlands ingezetene moet zijn om het centrum te betreden. Ik zou u toch wel willen zeggen dat het hier gaat om een legale transactie waarbij het echt onhoudbaar is om dan te zeggen dat buitenlanders daartoe geen toegang zouden hebben. Bovendien zet je daarmee opnieuw een premie op de onvergunde en illegale sector en dat zou echt nadelig kunnen zijn voor de mensenrechten van sekswerkers. Zeker daar waar het zou gaan om buitenlands bezoek zou dat ertoe kunnen leiden dat het zich nog meer onttrekt aan de mogelijkheden van hulpverlening en handhaving. Dat betekent dat ik de motie ontraad.

Motie nr. 112.21 inzake leeftijdsgrens voor het erotisch centrum. U zegt dat wij een deurbeleid zouden moeten voeren waarbij men ten minste meerderjarig moet zijn om naar binnen te mogen. Meerderjarigheid volgt uit de wet. Seks met minderjarigen is verboden. Dat betekent dus dat dat vanzelfsprekend ook bij prostitutie geldt. Tegelijkertijd is de gemeente geen exploitant en dat betekent dat wij geen deurbeleid voeren. Dat maakt de motie niet uitvoerbaar en ik moet die dus ontraden. Dat neemt niet weg dat vanzelfsprekend daar waar er sprake is van minderjarigen die toegang krijgen tot prostitutie en de handhaving daarvan op de hoogte raakt er zal worden gehandhaafd. Maar de motie moet ik ontraden.

Motie nr. 113.21 inzake draagvlak voor een erotisch centrum. U zegt eigenlijk dat de wijk een stem moet krijgen middels een draagvlakonderzoek waarbij minimaal 50 procent van de bewoners voor de opening van een erotisch centrum moet zijn. Ik moet zeggen dat u daarmee wel veel ruimte geeft aan een nimby-effect. Dat neemt niet weg dat wij vanzelfsprekend inspraak alle ruimte zullen geven en dat wij secuur zullen zijn in het consulteren van de buurt en in het nagaan van de bezwaren die daar leven voor mogelijke overlast. Wij willen ervan uitgaan dat we een erotisch centrum zullen openen dat geen naargeestige plek wordt met een grote mate van overlast, maar wij zullen op zoek gaan naar een plek en omstandigheden waarin het zich goed verdraagt met de omgeving waarin

het wordt geplaatst. Alleen de eis die u stelt van minimaal 50 procent vind ik niet realistisch en ook niet wenselijk. Daarom ontraad ik de motie.

Dan motie nr. 114.21 van de leden Ceder en Boomsma inzake grondig onderzoek. U vindt dat er grondig onderzoek moet worden verricht naar de zuiverheid van de financierings- en geldstromen en dat er ten minste bij alle investeerders een bibobtoets moet worden uitgevoerd. Laat ik als eerste zeggen dat wij de gedachte achter de motie natuurlijk onderschrijven. Er wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van de selectie-eisen van de marktpartijen. Uitdrukkelijk onderdeel van het selectieproces zal zijn dat beleggers, investeerders en ontwikkelaars of exploitanten helder en transparant inzicht moeten kunnen geven in de herkomst van de financiële huishouding en dat wij waar mogelijk natuurlijk een bibobonderzoek zullen doen. Dat maakt uw motie eigenlijk overbodig omdat dit vanzelfsprekend onderdeel uitmaakt van het onderzoek dat we doen. We hebben er dus geen behoefte aan maar ik laat het oordeel aan de raad.

Motie nr. 115.21 waarin u vraagt om bij een eventueel te openen erotisch centrum ruimte te reserveren voor hulporganisaties. Ik weet natuurlijk niet precies welke vorm het erotisch centrum gaat aannemen. U bent heel vroeg in het proces met het willen afdwingen van een aantal garanties. Eigenlijk vraagt u daarmee een beetje naar de bekende weg als ik het zo zeggen mag. Een van de gedachten achter het erotisch centrum is nu juist dat sekswerkers een goede en gegarandeerde toegang tot hulp zullen krijgen. Of dat ook de vorm zal aannemen van de aanwezigheid van hulporganisaties ter plekke in een ruimte, dat weet ik nog niet precies. Ik zou u eigenlijk willen vragen eerst even af te wachten hoe het zich verder gaat ontwikkelen. U en ik zijn daarin volstrekt gelijk gestemd. Mocht u uw motie toch in stemming willen brengen, dan laat ik het oordeel aan de raad.

Motie nr. 116.21 vraagt te onderzoeken hoe de intake van sekswerkers bij hiervoor opgeleide professionals bij voorkeur bij een hulporganisatie of de GGD kan worden belegd en te onderzoeken hoe bij de intake ook een traject kan worden vormgegeven waarbij sekswerkers uitgebreid worden voorgelicht om te voorkomen dat ze in probleemsituaties belanden. Ik zou deze motie willen ontraden. De intakeplicht is juist doelbewust bij de exploitanten neergelegd in de APV. De exploitant is immers verantwoordelijk voor een goede bedrijfsvoering. Onderdeel van die verantwoordelijkheid is het voeren van goede intakegesprekken met sekswerkers om te voorkomen dat minder zelfredzame sekswerkers aan de slag gaan in de prostitutie om misstanden en uitbuiting via het bedrijf van de exploitant te voorkomen. Daarbij geldt dat het intakegesprek alleen niet voldoende is. Het intakegesprek is de start van de zorgplicht van de exploitant. De exploitant moet herhaaldelijk nieuwe gesprekken voeren met sekswerkers om te zien of er iets is veranderd in de omstandigheden en sowieso, als de exploitant tijdens zijn toezicht signalen opvangt over misstanden en uitbuiting, dan is hij verplicht daarvan melding te doen. Uw motie strekt daartoe om de intakeplicht te verleggen naar derden en daarmee vervalt de verantwoordelijkheid bij de exploitanten. Daarvan ben ik geen voorstander en daarmee ontraad ik ook deze motie.

Motie 152.21 van het lid Poot. Is deze nog ingediend?

(De **VOORZITTER**: Voor zover ik weet wel. Die is in ieder geval niet ingetrokken.)

Oké. Daarin vraagt u het projectmanagementbureau de opdracht te geven om bij het locatieonderzoek voor een prostitutiehotel – overigens dat is niet waarop het locatieonderzoek zich nu richt; dat richt zich op een erotisch centrum – ook uitdrukkelijk te zoeken naar locaties in nieuw te ontwikkelen gebieden en dus niet alleen transformatielocaties of bestaande buurten te onderzoeken. Ik ontraad deze motie omdat namelijk al is gedaan wat u beoogt met de motie. In de eerste fase van het locatieonderzoek

is al gekeken naar alle gebieden in de stad en dus ook naar de nieuw te ontwikkelen gebieden. Nieuw te ontwikkelen gebieden zijn in die fase afgevallen en hebben de shortlist niet gehaald. Daarbij hebben de volgende redenen een rol gespeeld. De termijn waarop grond beschikbaar komt, is te lang; er was geen grond beschikbaar voor de beoogde functie en de gemeente Amsterdam was niet het bevoegde gezag. Dat betekent dat ik dus om die redenen de motie nu moet ontraden.

Dan zijn er nog moties ingediend door de fractie van BIJ1. Dat is als eerste motie nr. 167.21 om de ramen op de Wallen te behouden. Ik zou deze motie willen afwijzen. De motie is in strijd met de doelstelling van het prostitutiebeleid dat zich richt op het versterken van de positie van sekswerkers, het verminderen van misdaad en het verminderen van overlast in het Wallengebied. Daarbij is de vermindering van het aantal ramen ook opgenomen. De motie die u heeft geformuleerd is daarmee in strijd en daarom ontraad ik deze.

Motie nr. 168.21 van het lid Veldhuyzen om bij de nadere uitwerking van de scenario's raamprostitutie sekswerkers en meerdere belangenorganisaties van sekswerkers structureel te betrekken en zeggenschap te geven bij verdere verkenning en uitwerkingen. Ook deze motie zou ik willen ontraden, niet omdat ik het met u oneens ben maar omdat dit al gebeurt. In alle fasen is meermaals gesproken met groepen sekswerkers, ook via klankbordgroepen. Er is telkens met belangenorganisaties gesproken. Hun input wordt ook betrokken in het programma van eisen. Dat blijven we doen. Dat is een intrinsiek onderdeel van het project Ontwikkeling erotisch centrum.

Daarmee heb ik volgens mij de vragen beantwoord en een oordeel gegeven over alle moties. Laat ik tot slot nog zeggen, meerdere sprekers hebben mij succes en wijsheid gewenst. Ik dank ze daar zeer voor want dat kan ik gebruiken.

> (De heer **VELDHUYZEN**: Kan de burgemeester nog wel reageren op het feit dat sekswerkers hebben aangegeven ook in gesprekken met de gemeente dat een deel in de onvergunde branche wil gaan werken als die ramen gaan sluiten. Dat conflicteert nu juist ook met de beleidsdoelstelling van de gemeente. Dus hoe is de burgemeester dan van plan om te voorkomen dat dit gaat gebeuren?)

Naar onze inzichten op dit moment en kijkend naar de cijfers die we hebben, loopt het aantal ramen op de Wallen op dit moment al terug. Tegelijkertijd lijkt er geen tekort te ontstaan omdat er ook sprake was van leegstand en dan met name overdag. Het heeft wel onze aandacht. De doelstelling die u formuleert, daarmee zijn we het eens. Het is geen doelstelling van het college om de vergunde sector te verkleinen. Liever zou ik zien dat de vergunde sector groter wordt als dat betekent dat de onvergunde sector verkleint. Dat betekent dus ook dat wij daarop nauwlettend zullen letten. We zullen bijvoorbeeld ook letten op de positie van thuiswerkers.

De **VOORZITTER**: Ik zie dat de heer Ceder nog wil interrumperen maar hij heeft echt geen spreektijd meer – tenzij hij misschien een motie wil intrekken?

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ceder.

De heer **CEDER**: Klopt. Na wat ik van de burgemeester heb gehoord, zou ik motie nr. 116.21 over de intake willen intrekken en motie nr. 114.21 over de financieringsstromen en de rest wil ik in stemming laten brengen.

De motie-Ceder en Boomsma (nr. 114.21) ingetrokken zijnde, maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

De motie-Ceder en Boomsma (nr. 116.21) ingetrokken zijnde, maakt geen deel meer uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER**: Ik begrijp dat de burgemeester nog een korte nabrander heeft.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Halsema.

Burgemeester **HALSEMA**: Ja, ik heb extra informatie gekregen ten aanzien van de motie van mevrouw Poot. Vanuit het PNB en de ambtelijke staf krijg ik door dat men wel bereid is nogmaals te onderzoeken of er op nieuwe locaties toch nog plek zou zijn. Dat betekent dat het bezwaar dat ik eerder tegen de motie formuleerde, vervalt. Alleen zou ik wel willen waarschuwen tegen te hoge verwachtingen.

De **VOORZITTER**: Dat betrof dus motie nr. 152.21.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele ogenblikken.

Voorzitter: burgemeester Halsema

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

17

Kennisnemen van de stand van zaken uitvoering motie 1417.18 Onderzoek verruiming korting bezoekersparkeren tot 65 procent (project ‘de bezoeker betaalt’) Nr. VN2021-003925

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

98° Motie van het lid Kreuger inzake het project de bezoeker betaalt, Zorg dat bezoekers alsnog zelf kunnen betalen met korting bij een parkeerautomaat, nr. 161.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- alsnog te regelen dat bezoekers zelf hun ‘parkeerkaartje’ met korting aan de automaat kunnen afrekenen;
- eventuele kosten te dekken uit de budgetten voor de Agenda Autoluw.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kreuger.

De heer **KREUGER**: Het onderzoek Verruiming korting bezoekersparkeren en dan ook nog daarbij de titel project de bezoeker betaalt. Ik ben gewend wanneer iets een naam heeft, dat dat de lading dekt. Dat doet het in dit geval niet, want het is nog steeds niet mogelijk voor bezoekers om bij een parkeerpaal zelf hun kaartje af te rekenen. Het moet nog steeds op de een of andere manier worden voorgeschoten. Ik weet dat deze wethouder daarvoor in principe niet helemaal verantwoordelijk is omdat hij nieuw is. Het zou in principe worden onderzocht, maar waarmee ik een probleem heb, is dat ik in 2019 bij een bewonersavond ben geweest in Nieuwwest en daar heeft een van de DB'ers gezegd dat dit zou worden geregeld. Dat heeft hij beloofd. Ik vind dat kwalijk. Ik snap dat het heel moeilijk is wanneer je voor een boze zaal staat en dat je mensen dan iets wilt teruggeven, maar je moet geen dingen beloven die je niet kunt waarmaken. Daarom dien ik nu deze motie in. Ik snap dat het geld kost en daarom heb ik er als dekking bij gedaan dat het budget dat ervoor nodig is om die palen om te bouwen, moet worden afgetrokken van het budget voor de Agenda Autoluw in het centrum. Ik hoop uiteraard op brede steun uit de raad.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder De Vries voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de motie.

Wethouder **DE VRIES**: Ik heb er wel behoefte aan een ding te zeggen over de bewonersavond waaraan de heer Kreuger refereert. Ik was daar natuurlijk zelf niet bij; ik woon niet in Nieuwwest. Maar ik kan me wel voorstellen dat daar iets is gezegd wat in de lijn ligt van wat het college in die tijd in zijn brief daarover heeft geschreven en waar het college de verwachting heeft uitgesproken om per 1 januari 2021 de bezoeker te laten betalen via die parkeerautomaat. Als de DB'er die brief heeft geciteerd, dan citeert hij wel gewoon de lijn van het college zoals had kunnen worden verwacht in zo'n bijeenkomst. Dat was toen ook de verwachting. Maar goed, we hebben dit in de raadscommissie besproken en we hebben gerapporteerd dat alles overwegende dat verhaal voor die parkeerautomaten een heilloze weg is. Het gaat nog heel veel tijd kosten als het al überhaupt mogelijk is omdat we met een aantal automaten zitten die al ver in hun levensduur zitten en dat je schijnbaar de hele software en hardware moet aanpassen. Ook de gemeente Utrecht heeft inmiddels het gevoel dat ze beter richting de apps kunnen. Wij denken dat dus ook. Met een app is het beter uitvoerbaar, beter betaalbaar, sneller klaar en ook – veel belangrijker – voor de consument veel gebruiksvriendelijker. Het blijkt dat veel meer mensen tegenwoordig via een app betalen dan via de parkeerautomaat. Dus om al die redenen ontraadt het college uw voorstel. Wij willen echt inzetten op de app en niet op de parkeerautomaat.

(De heer **KREUGER**: Waarom heeft het anderhalf jaar geduurd voordat het college dit weet? Waarom duurt het zo lang?)

Dat is een goede vraag. Ik had zelf ook wel gevonden dat we dit project sneller moesten doen. Dat heb ik volgens mij ook in de raadscommissie gezegd en dat wil ik hier best nog een keer herhalen. Ik heb ook gezegd en dat vind ik zelf ook omdat ik het zelf heb ervaren, dat het vrij gênant is dat je nog steeds voor je bezoeker moet betalen en dat vervolgens moet terugvragen aan de betrokkene. Dus u kunt er van op aan dat er bij mij ook een persoonlijke motivatie is om hieraan snel wat te gaan doen.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

18

Kennisnemen van de evaluatie van het Meerjarenplan Fiets en de aanscherping van het fietsbeleid Nr. VN2021-004553

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende motie is ingekomen:

99° Motie van het lid Vroege inzake de evaluatie van het Meerjarenplan Fiets, Meer aandacht voor de e-bike, nr. 121.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- in het volgende Meerjarenplan Fiets expliciet aandacht te hebben voor de e-bike en de gevolgen voor veiligheid en infrastructuur in kaart te brengen.

De motie maakt deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Vroege.

De heer **VROEGE**: Behalve de decentrale democratie is de fiets de tweede liefde die ik heb in de politiek. Ik ben gelukkig niet de enige D66'er die dat heeft. D66 is vorige week uitgeroepen tot de fietskampioen bij doorrekening van de verkiezingsprogramma's. Het laatste jaar heb ik ook in Amsterdam veel voorstellen mogen doen om de infrastructuur en de veiligheid voor fietsers te verbeteren van de verkoop van fietslampjes in de cafés tot bijvoorbeeld de opening van de Nuonweg wat leidde tot een veiliger fietsroute voor de scholieren van en naar Muiden en Weesp, onze toekomstige stadsgenoten.

Nu komt er opnieuw aandacht voor de veiligheid van de fiets en die blijkt ook in deze collegeperiode hard nodig. Een paar voorbeelden uit het recente verleden. Wethouder Ivens schuift meer sneeuw op de fietspaden dan hij weghaalt; wethouder De Vries krijgt het voor elkaar om de Sloterweg nog onveiliger te maken voor fietsers dan die al was en het ergste is natuurlijk dat wethouder Van Doorninck die de IJburgers hun fietsbrug gaat afpakken. Daarover gaan we uiteraard over twee weken verder spreken.

Ik ben wel blij dat het college de motie die ondanks tegenstemmen van GroenLinks, PvdA en SP over de fietscultuur is aangenomen, toch gaat uitvoeren. Het is wel raar dat een motie die is ontraden door een PvdA-wethouder en waar de PvdA zelf ook tegen was, nu toch in de uitvoering een zo dikke, rode PvdAsaus heeft gekregen. Nogmaals mijn verzoek aan de wethouder om die dikke, rode derrie er een beetje af te halen en de motie meer uit te voeren zoals die was bedoeld en zoals die is gesteund door de vele partijen in deze raad.

Dan een blik naar de toekomst. In het huidige beleid staat de e-bike nog genoemd als een vervoersmiddel voor senioren, maar als je nu op straat kijkt, dan zie je dat jong en oud massaal op de e-bike gaat. Vandaag werden de nieuwe verkoopcijfers bekend. De e-bike is ook dankzij de coronacrisis enorm populair geworden. Veel Amsterdammers maken er gebruik van. Ons beleid is daarop nog niet aangepast. Zowel veiligheid als infrastructuur gaan uit van de gewone fiets en niet van de e-bike en mijn verzoek per motie aan de wethouder is om daarmee met de verdere doorontwikkeling van ons beleid nadrukkelijk rekening te houden. Een aspect wil ik daaraan nog toevoegen: de veiligheid en de snelheid. Een e-bike mag officieel maar 27 km en daar zijn de meeste op afgesteld en begrensd, maar die begrenzing is heel gemakkelijk weg te halen en dan gaan ze natuurlijk veel harder. Als je harder dan 30 km/u gaat, dan moet je formeel een helm op en tussen de snorfietsers op de rijbaan rijden. Op brommers en snorfietsen wordt veel gehandhaafd en gecontroleerd.

Ik zie de rollerbanken regelmatig in de stad staan. Dan worden alle brommers en snorfietsen aan de kant gehaald en gecontroleerd. Voor de e-bikes doen we nog helemaal niets. Mijn verzoek aan het college en aan de wethouder is om toch eens te gaan nadenken hoe we ervoor gaan zorgen dat meer Amsterdammers met een e-bike zich netjes aan die begrenzing houden en zich netjes als goede verkeersdeelnemers gedragen in de toekomst.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Ernsting.

De heer **ERNSTING**: Fietsen is een balanceeract. Je zet met je voeten kracht op de trappers en eigenlijk gebruik je je ellenbogen niet, zou ik tegen de vorige spreker, de heer Vroege, willen zeggen. Wij weten elkaar altijd blindelings te vinden als het gaat om de fiets en dat ellebogenwerk, haantje de voorste, dat is nergens voor nodig. Zowel D66 als GroenLinks waren tot fietspartij uitgeroepen door de Fietsersbond. Ook hier in de raad weten we elkaar vaak te vinden om het belang van de fiets te ondersteunen.

Dat gezegd hebbende heeft mijn geachte collega wel wat weinig aandacht voor de rijdende fiets en daaraan heb ik in de raadscommissie aandacht besteed. De fietspaden zijn smal en het wordt steeds drukker op de fietspaden. Wat wel goed gaat, is dat er bij herinrichtingen echt veel meer ruimte wordt gevonden en dat is hartstikke mooi. Maar we kunnen niet de hele stad herinrichten en het is op sommige plekken wel te druk. Daarom was het teleurstellend dat er een maatregel uit het meerjarenplan Fiets namelijk slimme maatregelen voor een nieuwe ruimteverdeling wordt geschrapt. Daarover heb ik iets gezegd, maar we zijn natuurlijk altijd bezig in het kader van de Agenda Autoluw ruimte te vinden. We gaan het nog hebben over 30 km/u als norm. Mijn vraag is nu eigenlijk, pak het nu telkens op, normaliseer het en vind dan ook, als er geen herinrichting plaatsvindt, toch die ruimte voor de fiets. Dat zou mijn oproep zijn. Ik heb daar geen motie voor, maar ik wil dat hier wel gezegd hebben.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder **DE VRIES**: Ik zou beide sprekers willen bedanken voor hun inzet voor de fiets vanavond en in het bijzonder de heer Vroege want zijn passage over de Nuonweg heb ik laatst nog gebruikt toen ik door de coronamaatregelen van het rijk was gedwongen niet met de trein naar mijn vakantiebestemming te gaan maar met de fiets. Toen kwamen we inderdaad langs Muiden en de mensen daar zeiden dat ze voorlopig nog niet van plan waren zich bij Amsterdam aan te sluiten. Maar ja, we moeten dingen in de toekomst natuurlijk nooit uitsluiten.

Alle gekheid op een stokje, ik vind uw voorstel over de e-bike een goed voorstel. U noemt zelf een aantal aspecten die de enorme groei in e-bikes zowel qua bezit als qua gebruik voor ons oproepen in de stad en ook in de regio. Daar heeft het onderwerp ook de aandacht. Ik ben het met u eens dat het een goed idee zou zijn als we in ons nieuwe meerjarenplan Fiets waarmee ik overigens als snel samen met u aan de slag zou willen, nadrukkelijk aandacht besteden aan de e-bike. Dus in die zin kan ik uw motie overnemen.

U heeft het over de motie fietscultuur waarbij u zegt dat verschillende partijen daartegen waren, zelfs ook coalitiepartijen. Ik denk dat dat eerder te maken had met de dekking dan met de intentie van de motie namelijk om iets te doen aan de fietscultuur. Ik ben daarvoor zeer geporteerd. Ik ben al 33 jaar lid van de PvdA dus het in onvermijdelijk dat er af en toe ergens een PvdAsausje over zit, maar ik doe dat wel als bestuurder van deze stad in een coalitie voor deze raad. Dus de maatregelen die ik daarin tref, zullen altijd een balans zijn tussen verschillende zaken die allemaal kunnen bijdragen aan de

fietscultuur. Ik praat er graag met u over door want dit is niet iets wat een eenmalige actie moet zijn, maar het is iets wat zou moeten worden geborgd in een volgend meerjarenbeleidsplan Fiets. Als je de fietscultuur echt zou bevorderen, dan moet je daarin meerjarig investeren.

Ten aanzien van wat de heer Ernsting zei, ben ik het zeer met hem eens. Maatregel 2 is geïsoleerd in het meerjarenplan Fiets, maar het is eigenlijk iets wat je moet meenemen in de andere domeinen waarop we actie voeren, bijvoorbeeld inderdaad de Agenda Autoluw maar ook in het verkeersveiligheidbeleid en het beleid dat we voeren ten aanzien van de herinrichting en het grootonderhoud en vervangingen. Ook als we geen herinrichting doen, is er met een vervangingplus heel veel mogelijk, waarbij we kleine maatregelen incorporeren die direct ten gunste komen van de fiets. Dus in die zin wil ik uw oproep volledig overnemen.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

19

Kennisnemen van het Economisch herstel- en investeringsplan en bijbehorende raadsbrief Nr. VN2021-004001

De **VOORZITTER** deelt mee dat de volgende moties zijn ingekomen:

100° Motie van de leden A.L. Bakker, Nadif, Kılıç, Martens, Flentge, Kat, Mbarki, Veldhuyzen, Ceder en Van Soest inzake het Economisch herstel- en investeringsplan, Ontwikkeling proefdiervrije onderzoeksmethoden stimuleren, nr. 154.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij de uitvoering van het Economisch herstel- en investeringsplan nadrukkelijk in te zetten op het stimuleren van de ontwikkeling van proefdiervrije onderzoeksmethoden binnen de LSH-sector om zo als gemeente de uitfasering van dierproeven actief te bewerkstelligen.

101° Motie van de leden Nadif, Biemond, N.T. Bakker, Kat, Martens, Ceder, Veldhuyzen, Khan en Boomsma inzake het vormen van BIZ-en in alle stadsdelen, nr. 156.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- het vormen van bedrijfsinvesteringszones te stimuleren in alle stadsdelen in Amsterdam.

102° Motie van het lid Veldhuyzen inzake Economisch herstel- en investeringsplan, Belangen jongeren ontwikkelbuurten, nr. 169.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- de belangen van jongeren in ontwikkelbuurten in Nieuwwest, Noord en Zuidoost expliciet mee te nemen in de verdere uitwerking, uitvoering en evaluatie van het Economisch herstel- en investeringsplan;
- en hierover te rapporteren naar de raad.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw Nadif.

Mevrouw **NADIF**: Ik wil allereerst de wethouder bedanken voor dit mooie stuk en iedereen die eraan heeft gewerkt. Ik heb dit al eerder in de raadscommissie gezegd. Het enige punt dat ik er nog aan wil toevoegen, is de ontwikkeling van de Bedrijfsinvesteringszones. Ik heb begrepen uit verschillende stadsdelen dat dat toch nog wel ingewikkeld ligt. Daarom dienen we deze motie in. Ik denk dat het heel erg belangrijk is dat deze zones worden ingericht in stadsdelen zoals Noord, zoals Buitenveldert, zoals Zuidoost omdat ik ook weet hoe belangrijk het is juist in een economische crisis – want daarin zitten we, niet alleen in een coronacrisis maar ook in een economische crisis die niet voorbij is op het moment dat iedereen is gevaccineerd – dat ondernemers zich verenigen en met elkaar samenwerken zodat ze de buurt waarin ze actief zijn, versterken. Het gaat niet alleen over economie; het gaat niet alleen over winst maken; het gaat ook over veiligheid, over ondermijning en voornamelijk over sociale cohesie. Dat is iets wat we met deze motie trachten te versterken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Biemond.

De heer **BIEMOND**: Een economisch herstelplan is echt hard nodig, dus wij zijn heel blij dat de wethouder hiermee komt. Het is misschien allemaal nog niet zichtbaar, maar die pandemie is evident ook een economische crisis en die raakt de stad Amsterdam heel hard. Ik ben bang dat we in een situatie komen dat we voor iedere baan in Amsterdam zullen moeten vechten.

Vanuit die urgentie kom ik tot mijn eerste set van vragen. Die gaan allereerst over het geld. Ik begrijp dat er geld beschikbaar is uit de bestaande economische structuur en arbeidsmarktversterkingsmiddelen. Er is extra geld gevonden in de begroting. Hulde daarvoor. Daarnaast verwachten we geld vanuit de EU landelijk. Dat brengt mij bij de vraag wanneer al dat geld beschikbaar komt. We hebben het echt de komende twee jaar heel hard nodig. Dus dat is mijn concrete vraag aan de wethouder.

Ook voor de verwijzing in de brief naar de regionale ontwikkelmaatschappij op MRA-niveau geldt die vraag. Wanneer vallen daaruit de eerste investeringen te verwachten? Nogmaals, de komende twee jaar worden echt cruciaal om de Amsterdamse economische motor aan de praat te houden.

Dan meer inhoudelijk, want we willen niet alleen maar dat de economie zich herstelt, we willen ook een andere, een minder kwetsbare economie in Amsterdam. Voor ons is de diversiteit van de werkgelegenheid van groot belang. We moeten banen creëren voor alle Amsterdammers en niet alleen banen voor mensen uit de zakelijke dienstverlening. Dus dat betekent ruimte in letterlijke zin voor de maakindustrie, voor ambachten. Ik heb daarvoor al veel vaker moties ingediend en ik vraag me af hoe die moties, hoe dat beeld om de economie te veranderen in Amsterdam, in dit herstelplan passen. Dat is misschien ook wel een vraag naar de integraliteit van het economisch beleid. Ik heb daar bij de tijdelijke waarnemer op de economieportefeuille, de voorganger van deze

wethouder, in oktober 2019 vragen gesteld over wat nu eigenlijk de samenhang is in het economisch beleid. Daarop kwam toen een brief op 8 oktober 2019 op los en ik vraag nu weer aan de wethouder hoe we ervoor zorgen om vanuit deze economische crisis samenhang te houden en hoe zorgen we ervoor dat we de economie structureel gaan versterken in Amsterdam.

Het is een trend, begrijp ik, om de wethouder sterkte en wijsheid te wensen. Dat is hier ook hard nodig. Dit heeft een zeer grote urgentie. Dus dat wens ik hem graag toe. En misschien is het mogelijk om de raad al voor het zomerreces tussentijds te informeren over de voortgang van het herstelplan.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan mevrouw A.L. Bakker.

Mevrouw **A.L. BAKKER**: We bespreken nu een economisch herstel- en investeringsplan waarin onder meer wordt ingezet op versterking van de live sciences- and healthsector van Amsterdam. Deze sector is een hotspot als het gaat om dierproefonderzoek. Naar schatting komen we over 2018 uit op afgerond minstens 75.600 dieren in Amsterdam die op de een of andere manier als proefdier zijn doodgegaan. Dat is een schatting op basis van niet-recente en onvolledige cijfers en dat komt onder andere doordat commerciële instellingen cijfers over het gebruik van dieren niet openbaar hoeven maken. Het gaat in onze stad om verschillende soorten dieren namelijk muizen, ratten, konijnen, cavia's, geiten, zebravissen, varkens en resusapen. Wat de Partij voor de Dieren betreft moeten we als het al deze dierenlevens betreft, zo veel mogelijk in alle openheid over de stand van zaken en ook over het nut en de noodzaak kunnen praten. Het is momenteel echt knap lastig om wegwijs te worden in de wereld van proefdieronderzoek. Daar hebben we nog een lange weg te gaan. We weten inmiddels wel dat uit analyses blijkt dat het dier als model te weinig oplevert en vaker een onbetrouwbare voorspelling geeft voor de mens. Gelukkig heeft de regering in 2015 de ambitie uitgesproken om als land in 2025 wereldwijd koploper te zijn in proefdiervrije innovatie. De regering streeft naar minder dierproeven en naar het verkleinen van het dierenleed. Het staat er nog steeds niet best voor als we de cijfers landelijk en hier in Amsterdam erbij pakken. Afgelopen februari bespraken we de oorzaken en mogelijke oplossingen met de woordvoerders dierenwelzijn in de raadscommissie WB. Grotendeels komt het doordat er gebrek is aan beschikbare alternatieven, proefdiervrije onderzoeksmethoden. De potentie is groot, maar er wordt nog te weinig in geïnvesteerd. Om hieraan bij te dragen kan Amsterdam bij het versterken van deze sector nadrukkelijk gaan inzetten op het stimuleren van de ontwikkeling van proefdiervrije onderzoeksmethoden. Hopelijk leidt dit tot minder gebruik van dieren. Ik heb hiertoe een motie ingediend en die is in totaal door tien partijen van deze raad ondertekend. In dit brede draagvlak zie ik een hele grote kans om verder samen te werken aan een proefdiervrij Amsterdam.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Veldhuyzen.

De heer **VELDHUYZEN**: Er ligt een uitgebreid plan voor ons waarvoor mijn complimenten. Ik mis helaas wel wat dit plan nu betekent voor de mensen die het hardst worden geraakt door de economische ongelijkheid in onze stad. Met het oog op de toenemende ongelijkheid op de arbeidsmarkt, ook het gevolg van de coronacrisis, in het bijzonder voor jongeren met lagere opleidingsniveaus en jongeren met een niet-westerse achtergrond dient BIJ1 een motie in om de belangen van jongeren in ontwikkelbuurten, in Nieuwwest, Noord en Zuidoost expliciet mee te nemen in de verdere uitwerking, uitvoering

en evaluatie van het economisch herstel- en investeringsplan. Natuurlijk is het zo dat er al veel plannen zijn die specifiek zijn gericht op jongeren of op ontwikkelbuurten, maar BIJ1 stelt dat Amsterdam echt alles op alles moet zetten om de ongelijkheid in de stad te bestrijden. Dat betekent voor BIJ1 dat jongeren in kwetsbare posities expliciet onderdeel moeten worden gemaakt van dit herstelplan en eigenlijk ook van alle andere plannen die zijn gericht op het versterken van de economie en het vergroten van de werkgelegenheid. We houden het nu even bij een motie om hun belangen bij dit plan expliciet mee te nemen.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Everhardt.

Wethouder **EVERHARDT**: We hebben het hierover in de raadscommissie uitgebreid gehad. Het is een belangrijk plan maar het is ook extra op wat we als college bovenop allerlei andere zaken al doen in de stad voor economisch herstel als impuls. Dat heeft u er ook in gelezen en zo moet u het plan ook opvatten. De PvdA-fractie had het over hoe dat past in de integraliteit. Natuurlijk, alle EZ-programma's dragen bij aan die economische structuurversterking van de stad en hebben input opgeleverd voor dit plan en dragen de komende tijd bij aan dat economisch herstel. Ik ben het met u eens, het is op dit moment enorm belangrijk. De volksgezondheidscrisis is eigenlijk ook een economische crisis. Ik zie het leed in de stad. U hoort het zelf ook. U spreekt ook de mensen, de ondernemers. We moeten alles op alles zetten om dat te herstellen. Daarom staan we in nauwe samenspraak met bijvoorbeeld het mkb om ervoor te zorgen dat die digitalisering bijvoorbeeld weer een extra impuls krijgt door middel van dit plan. Ik ga niet het hele plan naar voren brengen, maar daarin ziet u de integraliteit en dit komt daar weer boven op.

Daarnaast heeft de PvdA-fractie nog de belangrijke vraag gestel over de financiën. Voor het herstelplan is dit jaar en volgend jaar geld beschikbaar. EU-gelden die u specifiek noemde, zullen ook in de loop van dit jaar kunnen worden besteed. En de ROM. U weet de geschiedenis daarvan. Invest MRA, daar zien we dat we daarop veel support krijgen van andere gemeenten en de provincie om dat door te ontwikkelen naar die ROM. Daaraan wordt nu hard gewerkt en alles staat op alles om dat dit jaar werkbaar te gaan krijgen. Zodra daarover meer te melden is, zal ik dat zeker doen. Afhankelijk van de partners natuurlijk, zijn de investeringen die we met elkaar in onze regio willen doen, echt wel een stap verder gebracht. Op zich vind ik dat een hele mooie ontwikkeling.

Dan was er nog de directe vraag vanuit de PvdA-fractie om inderdaad de voortgang goed te kunnen monitoren. Natuurlijk kan ik voor de zomer een eerste brief sturen over de eerste stappen die we hebben gezet. Een volledige teruggave van alle stappen die we hebben gezet inclusief de eerste stappen die we waarschijnlijk op de ROM hebben gedaan, zullen aan het einde van het jaar volgen. Ik zal u zeker voor de zomer de eerste inzichten geven. Dat is waarom u vroeg. Nogmaals, we zijn natuurlijk nog maar net op streek. Ik begrijp uw behoefte en ik wil het graag verder met u gaan bespreken.

Dan is er een aantal moties ingediend. De GroenLinks-fractie droeg het belangrijk aan van de investeringszones. We hebben daarover in de raadscommissie uitgebreid met elkaar gesproken. Ik heb gezegd waarom er in sommige wijken inderdaad verdere stappen kunnen worden gezet, maar dat neemt zeker niet weg dat we in de andere delen van onze stad het netwerk verder willen opbouwen en daaraan een vervolg willen geven. Dus uw motie zie ik echt als een ondersteuning daarin. Dat is waarom ik de motie positief kan preadviseren. Een heel belangrijk onderwerp. We gaan er zeker mee verder.

Dan de motie van de Partij voor de Dieren over dierproefvrij. U heeft gezien dat wij als stad, als regio live science and health tot een enorm belangrijk speerpunt hebben gemaakt ook al omdat we de wind mee hebben al dan niet door de vestiging van het E.M.A.

in onze stad. We hebben ook gezien dat we nog geen afscheid kunnen nemen van de labruimte en dierproeven maar de inzet in deze motie is ook onze inzet. Dat is ook de inzet die ik op rijksniveau pleeg. Met die waarborgen die ook in de motie zijn neergezet, willen we heel graag uitvoering geven aan de richting. Eigenlijk is het een versterking van de richting die we met elkaar wensen, in ieder geval in Amsterdam, maar ik zie dat ook als ondersteuning op rijksniveau. Dus ook hier een positief preadvies.

Dan nog motie nr. 169.21 van BIJ1. Die ga ik niet positief preadviseren. Dat heeft alles te maken met het feit dat dit een herstelplan is gericht op sectoren en niet op buurten of doelgroepen. U refereerde er al aan dat er heel veel inzet wordt gepleegd bijvoorbeeld via aanpakken in Zuidoost, de binnenstad of Nieuwwest en natuurlijk hebben we daar samenwerking en zoeken we daar de verbinding als dat toepasselijk is. Maar dit plan gaat echt uit van de ondersteuning van sectoren en daarom ontraad ik deze motie in deze vorm.

Dan denk ik dat ik hiermee mijn bijdrage heb afgerond.

(De heer **VELDHUYZEN**: Heel kort. Ik hoor en begrijp natuurlijk dat het over sectoren gaat. Maar is de wethouder het nu niet met mij eens dat het juist belangrijk is al bij het maken van plannen ervoor te zorgen dat die groepen die nu eigenlijk zo vaak zijn achtergebleven, nu juist worden meegenomen en dat zij ook profijt gaan hebben van de economische groei en werkgelegenheid die dit plan met zich mee moet gaat brengen?)

De inzet van dit herstelplan wordt heel duidelijk in beeld gebracht. Dit plan komt boven op de inzet die we al plegen als gemeente vanuit economisch perspectief maar ook vanuit andere perspectieven, vanuit werk- en inkomen en vanuit andere portefeuilles van mijn collega's. We willen ook extra werkgelegenheid creëren. Dat is ook de vraag van uw collega van de PvdA-fractie. We moeten die werkgelegenheid waarborgen. Maar ik geef alleen aan dat we met de inrichting van deze extra middelen ervoor hebben gekozen bepaalde sectoren te ondersteunen en niet de afslag te namen richting doelgroepen, richting specifieke wijken.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele minuten.

Voorzitter: de heer Torn

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

20

Kennisnemen van de brief van het lid Van Schijndel inzake de foutieve wijze waarop de wethouder Grondzaken wetsbepalingen uitlegt Nr. VN2021-005598

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Van Schijndel.

De heer **VAN SCHIJNDEL**: Allereerst is de omschrijving van het agendapunt tamelijk heftig. Excuses daarvoor; die komt niet uit mijn koker. Maar die is ook niet helemaal compleet want dit agendapunt omvat ook een belangrijk onderwerp dat de burgemeester aangaat. Mijn bijdrage bestaat uit twee delen. Het eerste is tamelijk kort over de twee

wetsbepalingen waarover verschil van mening is met de wethouder en daarna geef ik een aantal aandachtspunten mee aan de burgemeester voor haar standpuntbepaling of opvatting over de staat van de juridische functie in Amsterdam.

Wat betreft de uitleg van de wetsbepalingen zijn er twee onderwerpen, enerzijds de Lutkemeer en anderzijds de erfpacht. Om met die laatste te beginnen, daarbij ging het om de uitleg van een bepaling van de Wet waardering onroerende zaken. Daarover is overleg geweest met ambtenaren van de wethouder en ook met medewerkers van de waarderingskamer in Den Haag. Dat overleg met de waarderingskamer was vanmiddag. Ik kan u zeggen, dat wat artikel 40, tweede lid Wet waardering onroerende zaken aangaat, er een meeting of the minds of ten minste een soortgelijk denken is gegroeid gaande de bespreking. Dat moet worden samengevat in een verslaglegging van die bespreking en die komt zeer spoedig richting de wethouder.

Dan blijft over het punt Lutkemeerpolder. Dat was eigenlijk heel simpel. Het ging om de vraag of de stichting Behoud Lutkemeer nu een belanghebbende of niet. Ik begrijp van mensen die betrokken zijn bij de stichting Behoud Lutkemeer dat er inmiddels aan de kant van de wethouder een verandering van gezichtspunt is en dat de stichting wel degelijk zal worden aangemerkt als een belanghebbende in haar verzoek om het bestemmingsplan Lutkemeerpolder te wijzigen. Dan is de vraag aan de wethouder of dit inderdaad het geval is. De tweede vraag is waarom dit zo lang heeft moeten duren. Dat is het eerste deel van mijn bijdrage. Misschien kan de wethouder daarop eerst antwoorden en dan ga ik daarna door met de juridische functie.

De **VOORZITTER**: Even voor de orde. Ten eerste is dit de termijn van de zijde van de raad, dus dat bent u. Misschien dat er naar aanleiding van uw bijdrage nog andere leden van de raad zijn die denken, ik meld me ook nog aan om het woord te voeren over dit belangrijke onderwerp. En daarna kan het college antwoorden. Ik denk dat dat in dit geval zowel wethouder Van Doorninck is als de burgemeester. Daarna, als er behoefte is aan een tweede termijn en als er nog spreektijd is, dan kan de raad die ook gebruiken en dan kan het college daarna weer reageren. Zo gaat dat hier en dat zou ik ook vanavond graag zo willen doen. Ik zou zeggen, gaat u vooral verder met het tweede deel van uw bijdrage.

De heer **VAN SCHIJNDEL**: Allereerst geweldig veel dank voor die zeer reële en constructieve opstelling die de burgemeester nu over iets wat voor burgers enorm belangrijk is. Als je een conflict krijgt met de gemeente, berg je dan maar. We moeten proberen daar uit te komen en de aandachtspunten die ik zou willen meegeven, dan zijn er zes en die zal ik heel kort even samenvatten. Dat zijn de volgende. Er is dus die verkenning van professor Dommering en de heer Schrijver en zij zien als de grootste problemen op dit moment het door de gemeente tamelijk vaak te laten aankomen op procederen in plaats van te praten. Ten tweede een te zware focus op ontvankelijkheidskwesties. En ten derde de te trage afdoening van Wobverzoeken. Dat zijn de drie hoofdpunten.

Het tweede onderwerp is mijn vraag om in te gaan op de stelling dat het heel stellig innemen van onhoudbare of zeer eenzijdige juridische standpunten in strijd is met de inlichtingenplicht aan de raad. Soms lijkt er sprake te zijn van tunnelvisie bij vakdepartementen. Kan de burgemeester ingaan op de vraag bij uitlegdisputen voortaan in een eerder stadium de directie Juridische Zaken in te schakelen? Is zij daartoe bereid?
Ten vierde. Als procespartij is de overheid verplicht extra zorgvuldig te handelen in vergelijking met particulieren. Wil de burgemeester ervoor zorgen dat advocaten die voor de gemeente optreden, voortvarend procederen, dus geen verweren voeren louter om tijd te rekken. Een vijfde vraag. Hoe staat de burgemeester tegenover het idee van een

onafhankelijk onderzoek naar de juridische functie door een academisch bestuurskundig instituut? En tot slot, de zesde vraag. Dat is de rol van de gemeenteadvocaat Pels Rijcken. Pels Rijcken zal geneigd zijn z'n opdrachtgever niet tegen de haren in te strijken en de opdrachtgever is het college, niet de raad. Acht de burgemeester het nuttig het onafhankelijk onderzoek als dat komt, zich ook te laten uitstrekken tot de vraag of de raad in politiek gevoelige kwesties een eigen advocaat kan kiezen bijvoorbeeld om een second opinion in te winnen? Tot zover. Dit zijn punten om mee te geven aan de burgemeester en niet zo zeer voor het debat op dit moment.

De **VOORZITTER**: Verwacht u wel een reactie van de burgemeester?

De heer **VAN SCHIJNDEL**: Ja, wel een reactie maar niet een inhoudelijke behandeling van de 6 punten want daarover gaat ze nadenken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Doorninck om op het eerste deel van het betoog van de heer Van Schijndel te reageren en dan is daarna het woord aan de burgemeester voor het tweede deel.

Wethouder **VAN DOORNINCK**: De heer Van Schijndel heeft kort geleden te horen gekregen dat de stichting Behoud Lutkemeer wel als belanghebbende wordt gezien als het gaat om de wijziging van een bestemmingsplan. Dat is informatie die mij niet bekend is. Nu kan dat natuurlijk zijn dat die informatie nog niet bij mij is gekomen. Als u het net te horen heeft gekregen, dan kan het zo zijn dat het nog niet bij mij is gekomen. Maar voor mij is het onbekend dus ik ga het even na. Ik weet wel dat de stichting betwist dat ze geen belang zou hebben, dus ik weet dat dit het standpunt van de stichting is. Ik ga dat voor u na. Ik heb niet de signalen gekregen dat de gemeente daarin een ander standpunt inneemt. Mocht dat wel zo zijn, dan zal ik daarover rapporteren tijdens de raadscommissie Ruimtelijke Ordening over twee weken.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan burgemeester Halsema.

Burgemeester **HALSEMA**: Ik zou de heer Van Schijndel willen bedanken dat hij mij wat bedenktijd geeft. Ik heb tijdens de raadscommissie AZ toegezegd dat ik het ook goed vind om de juridische functie van de gemeente eens wat beter te onderzoeken en na te gaan in hoeverre de positie die wij innemen ten opzichte van onze burgers wel overeenkomstig de equality of arms is. Dus ik kom de heer Van Schijndel, en dat doet mij ook wel eens genoegen om dat te kunnen zeggen, daarmee verregaand tegemoet en overigens ook andere raadsleden die daarover opmerkingen hebben gemaakt. De zes punten die de heer Van Schijndel noemt, zijn terechte punten om aandacht aan te besteden en dat betekent dat ik ze zal betrekken bij de brief die ik ergens voor de zomer naar de raad zal sturen waarbij we een eerste inhoudelijke positie innemen ten aanzien van de juridische functie van de gemeente en dan kunnen we ook besluiten of we nader onafhankelijk onderzoek nodig vinden. Daar zou ik het voor nu bij willen laten. Ik zou de heer Van Schijndel nog eens willen bedanken.

(De heer **VAN SCHIJNDEL**: Bedankt voor dit antwoord van de burgemeester. Wat betreft de termijn waarop zij tot een opvatting wil komen over die zes punten, zou het misschien mogelijk zijn om dat ergens in de maand mei z'n licht te doen zien?)

Misschien overvraagt u mij nu toch net een beetje. Ik zou willen zeggen, wacht u tot het kuiken is geboren. Ik doe mijn best. Ik wil kijken of het mei kan worden, maar misschien wordt het juni. Dan zorgen we er ook voor dat we een goede discussie met elkaar kunnen voeren.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER** schorst de vergadering voor enkele minuten.

Voorzitter: burgemeester Halsema

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

21
Instemmen met het concept-besluit en het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding als gevolg van het Wobverzoek inzake documenten AEB-dossier Nr. VN2021-004492

103° Motie van het lid Kreuger inzake Wobverzoeken inzake documenten AEBdossier, Stop direct met de opwek van elektriciteit in biomassacentrale AEB, nr. 162.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- het AEB dat voor 100 procent eigendom is van de gemeente Amsterdam op te roepen direct te stoppen met het opwekken van elektriciteit door het verbranden van biomassa.

104° Motie van het lid Veldhuyzen inzake het concept-besluit en het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding als gevolg van het Wobverzoek inzake documenten AEB-dossier, Maximale transparantie, nr. 170.21

Verzoekt het college van burgemeester en wethouders:

- bij ingewilligde Wobverzoeken alle beschikbare documenten, e-mails, digitale berichtgeving en andere relevante informatie openbaar te maken;
- 'maximale transparantie' als uitgangspunt te hanteren bij de beantwoording van Wobverzoeken en uiterst terughoudend te zijn bij het afschermen van het informatie en het onleesbaar maken van documenten;
- bij de beantwoording van Wobverzoeken altijd aan te geven welke informatie onleesbaar is gemaakt en hierbij ook toe te lichten waarom deze informatie onleesbaar is gemaakt;
- bij de beantwoording van Wobverzoeken altijd een inventarisatielijst aan te leveren van alle aangeleverde stukken en alle relevante stukken die om wat voor reden dan ook niet worden aangeleverd.

De moties maken deel uit van de beraadslaging.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Veldhuyzen.

De heer **VELDHUYZEN**: Deze kwestie staat niet op zichzelf. Er worden veel Wobverzoeken gedaan en er is een achterstand in de beantwoording van deze verzoeken. Regelmatig worden de documenten niet verstrekt of worden grote delen van documenten onleesbaar gemaakt. Deze trend zorgt ervoor dat de overheid minder goed kan worden gecontroleerd waarmee ook het vertrouwen in de overheid afneemt. BIJ1 stelt dat Amsterdam een voorbeeldfunctie zou moeten hebben als het gaat om een transparante overheid. Daarom dient BIJ1 een motie in om maximale transparantie te waarborgen bij de beantwoording van Wobverzoeken. Wij verzoeken het college met deze motie bij ingewilligde Wobverzoeken altijd alle beschikbare informatie openbaar te maken, maximale transparantie als uitgangspunt te hanteren en uiterst terughoudend te zijn bij het achterhouden van informatie en het onleesbaar maken van teksten en altijd aan te geven wanneer informatie onleesbaar is gemaakt toe te lichten waarom en altijd een inventarisatielijst mee te sturen van alle aangeleverde stukken waarin ook staat opgenomen welke relevante stukken om wat voor reden dan ook niet zijn aangeleverd.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan de heer Kreuger.

De heer **KREUGER**: Om met de deur in huis te vallen, ik dien een motie in over het Afval Energiebedrijf en biomassa. Daar gaat het hier vandaag niet helemaal over maar ik ga het hier toch over hebben en dat heeft er alles mee te maken dat dit agendapunt natuurlijk wel gaat over het Afval Energiebedrijf. Er komen verkiezingen aan, een periode waarin er allemaal mooie praatjes worden opgehouden door allemaal partijen en ik kwam afgelopen week een interview met de heer Klaver van GroenLinks tegen en daarin zei hij een paar opvallende dingen over biomassa. Zo zei hij onder andere dat hij van biomassa af wil en daarbij hield hij met betrekking tot warmte nog een kleine slag om de arm. Dat is overigens onbegrijpelijk want we hebben aardgas en daarmee kun je heel efficiënt en goedkoop nog redelijk klimaatvredelievend warmte opwekken. Maar over elektriciteit opwekken zei hij nog iets anders. Daarbij zei hij onder andere dat het opwekken van elektriciteit met biomassa compleet achterhaald is en dat we daar direct mee moeten stoppen. Dat klopt als een bus wat de heer Klaver zegt. Maar nu willen de feiten dat hier in Amsterdam onder leiding van zijn partij een hele grote biomassacentrale is gebouwd en daarmee wordt ook elektriciteit opgewekt. Het gaat om heel grote hoeveelheden hout. Het gaat om zo'n 100 miljoen kg hout per jaar. Ik ben daardoor een beetje in de war geraakt hoe dit nu allemaal zit en hoe dat zich tot elkaar verhoudt. Ik dacht, ik ga gewoon mijn hulp aanbieden hier in de gemeenteraad en ik ga een motie indienen om gewoon te stoppen met het opwekken van die elektriciteit bij het AEB. Dat is gewoon een gemeentelijke deelneming. 100 procent eigenaar is de gemeente daarvan. Dus ja, ik ga ervanuit dat die motie kan rekenen op brede steun in de raad en dan zeker van de coalitiepartijen GroenLinks en D66 die zich hebben uitgesproken tegen biomassa.

(Mevrouw **NADIF**: Ik ben wel heel erg benieuwd naar de woorden vredelievende aardgaswinning. Hoe ziet de heer Kreuger dat? Hebben we het dan niet over Groningen? Hebben we het dan niet over Rusland? Waar hebben we het dan over?)

In ieder geval klimaatvredelievend. Je kunt aardgas gewoon overal vandaan halen. Voor mijn part komt het uit Rusland. Ik heb daar geen enkele moeite mee.

(Mevrouw **NADIF**: Oké, dan is duidelijk hoe JA21 hierin staat, dus dat het niet ethisch verantwoord hoeft te zijn.)

Ik weet niet precies hoe op dit moment bij mevrouw Nadif de kachel aangaat, maar wij importeren op dit moment al gas uit Rusland. Dus iedereen die doet van oh, dan zijn we helemaal afhankelijk van Rusland, dan is dat op dit moment al zo. Ik vind dat een tegenstelling creëren die er helemaal niet is. Het gebeurt op dit moment gewoon al.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Everhardt voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Wethouder **EVERHARDT**: Ik heb een motie gezien van de fractie van BIJ1 van het lid Veldhuyzen, nr. 170.21. Ik moet de motie ontraden en dat heeft alles te maken met het feit dat u bij de eerste bullet point verzoekt alle beschikbare documenten, e-mails, digitale berichten en andere relevante informatie openbaar te maken. Wat wij doen, is natuurlijk dat openbaar maken wat openbaar kan worden. Daarin moeten we een afweging maken en zeker in het specifieke geval van het AEB vanwege onze specifieke positie en de belangen die daarmee gepaard gaan. Dus we toetsen naar de wet en dan maken we openbaar wat openbaar kan worden gemaakt. Dat is wat ik niet in deze motie lees. Alle andere punten zijn natuurlijk belangrijk om goed en inzichtelijk te maken. Dat doen we elke keer, maar deze motie moet ik zo ontraden.

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Doorninck voor de beantwoording van de vragen en een preadvies op de moties.

Wethouder **VAN DOORNINCK**: De heer Kreuger refereert aan een debat waarin de heer Klaver aangaf dat bijstook van biomassa in kolencentrales voor elektriciteit moet worden gestopt. Volgens mij is dat nu iets wat algemeen zo wordt aangenomen, nog steeds niet door alle partijen maar de partij GroenLinks is daarover volgens mij al vrij lang heel duidelijk. De heer Klaver maakt dan in een hele grote hinkstapsprong richting het AEB duidelijk waar elektriciteit er eventueel bij opgewekt kan worden in tijden dat stroom van andere bronnen schaars is. Het is natuurlijk in principe een centrale die is gebouwd voor warmte en daar wordt die ook voor gebruikt. De motie is denk ik niet direct van toepassing op noch de uitspraak van de partijleider van GroenLinks en ook niet echt van toepassing op wat er in het AEB gebeurt. In de biomassacentrale voor het AEB. Ik geloof dat ik net even de heer Klaver zei waar ik de heer Kreuger bedoelde. Dat is een interessante verspreking.

(De heer **KREUGER**: De heer Klaver zei dat het compleet achterhaald is. Of het nu om bijstook gaat voor piekmomenten of niet, het is gewoon achterhaald om elektriciteit op te wekken met biomassa. Dat gebeurt dan toch gewoon bij het AEB en dan moet u daar toch op tegen zijn? Of in ieder geval de fractie hier in de gemeenteraad. Dan moet u deze motie toch gewoon een positief preadvies geven?)

Ik heb niet proberen uit te leggen dat deze biomassacentrale is gebouwd om warmte op te wekken en dat er eventueel ook de mogelijkheid is tot elektriciteit. Dat is iets anders dan bijstook in een kolencentrale met biomassa.

(De heer **KREUGER**: De heer Klaver zei dat het compleet achterhaald was om elektriciteit op te wekken met biomassa. Daarna zei hij bijvoorbeeld- en hij noemde gewoon het complete pakket. We kunnen het laten horen. [De opwekking van elektriciteit is volstrekt achterhaald, dus bijvoorbeeld een bijstook in kolencentrales. Dat moet direct stoppen. Daar hebben we ook al plannen voor gehad. Dat zegt hij. Hij zegt bijvoorbeeld er achteraan maar

daarvoor zegt hij gewoon dat het compleet achterhaald is. Alle elektriciteitsopwek. Dan moet u dat toch niet doen?)

Volgens mij heb ik precies het antwoord gegeven waarnaar de heer Kreuger vroeg. Ik heb erop gewezen waarover de back gaat. De back gaat over een biomassacentrale waar warmte wordt gestookt, waar eventueel ook elektriciteit bij kan. Het gaat niet over bijstook in elektriciteitskolencentrales.

(De heer **VELDHUYZEN**: Heel kort. Even een vraag aan de wethouder. Als wij nu dat eerste punt uit het dictum schrappen en het zo indienen als een accentmotie, krijgt de motie dan wel steun van de wethouder?)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Everhardt.

Wethouder **EVERHARDT**: Wat wij doen, is natuurlijk gewoon de Wob en de wetgeving in overeenstemming met ons Wobbeleid elke keer toetsen. Het is misschien een interpretatie van het eerste bullet point en die heb ik gegeven. Als u die eruit haalt, dan zie ik dat deze motie in feite overbodig begint te worden omdat wij daarmee al voldoen aan hoe we het in ons beleid hebben opgeschreven. Dus dan wordt de motie of overbodig of ik geef de interpretatie van dat eerste bullet point.

(De heer **VELDHUYZEN**: Ik houd de motie aan zoals die nu is ingediend want in een ander punt in het dictum verwijs ik naar een verzoek om een inventarisatielijst aan te leveren bij ook documenten die niet worden aangeleverd, moeten worden benoemd. Dus dan kan de wethouder dat eerste punt zo lezen dat er ook documenten niet aangeleverd kunnen worden als het echt niet kan maar dat moet dan worden meegenomen in die inventarisatielijst.)

Ik heb mijn commentaar gegeven. Wij voeren gewoon het beleid uit zoals we dat hebben vastgesteld. Langs die lijn blijven wij opereren. Dat is wat we elke keer doen. Ik blijf bij mijn beoordeling daarvan.

(De heer **KREUGER**: Dus dan moeten wij hier tot de conclusie komen dat GroenLinks landelijk zegt dat er geen elektriciteit meer mag worden opgewekt met biomassa en dat we hier in Amsterdam een GroenLinkswethouder hebben die nu een negatief preadvies geeft op een motie om daarmee te stoppen en dat GroenLinks in Amsterdam deze motie gaat wegstemmen. Ik hoop dat de mensen die op 17 maart naar de stembus gaan, dat heel goed gaan onthouden.)

De **VOORZITTER** geeft het woord aan wethouder Van Doorninck.

Wethouder **VAN DOORNINCK**: Ik heb geen vraag gehoord en als ik antwoord zou geven, zou ik denk ik in herhaling vallen.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een tweede termijn? Beide sprekers hebben geen spreektijd meer, dus ik concludeer dat er geen tweede termijn zal zijn.

De discussie wordt gesloten.

De **VOORZITTER**: Is er behoefte aan een stemverklaring? Dat is niet het geval.

Daarmee zijn wij aan het einde van de vergadering gekomen. Ik wil u eraan herinneren dat u morgenmiddag de stembrieven voor de schriftelijke stemmingen op uw huisadres ontvangt en dat u deze maandagmiddag vóór 14.00 uur bij de griffie dient in te leveren.

Voor nu wil ik u allemaal welterusten wensen.

De vergadering is beëindigd.

INDEX

110.21 Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake geen plek voor erotisch centrum in citymarketing 27
111.21 Motie van het lid Ceder inzake deurbeleid middels ingezetenencriterium bij erotisch centrum 27
112.21 Motie van het lid Ceder inzake deurbeleid middels leeftijdsgrens bij erotisch centrum 27
113.21 Motie van het lid Ceder inzake draagvlak voor erotisch centrum....27
114.21 Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake grondig onderzoek financieringsstromen erotisch centrum 28
115.21 Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake hulporganisaties in erotisch centrum 28
116.21 Motie van de leden Ceder en Boomsma inzake onafhankelijke intake voor sekswerkers 28
121.21 Motie van het lid Vroege inzake de evaluatie van het Meerjarenplan Fiets, Meer aandacht voor de e-bike 37
145.21' Motie van de leden Yilmaz, Vroege, Grooten inzake evaluatie van de informatievoorzieningen van de gemeente Amsterdam 15
149.21 Motie van de leden Khan en Veldhuyzen inzake het opheffen van het Meldpunt Bijstandsfraude 15
150.21 Motie van de leden Khan, Schreuders, Ceder en Veldhuyzen inzake het uiten van bedenkingen over de private rechtsvorm van Stichting Inlichtingenbureau 15
151.21 Motie van de leden Khan, IJmker, Ceder, Veldhuyzen, Schreuders, Mbarki, De Jager en Bloemberg-Issa inzake het pleiten bij de Rijksoverheid voor een humaner bijstandsbeleid en het vergroten van de beleidsvrijheid van gemeenten in het uitvoeren van de Participatiewet....16
152.21 Motie van het lid Poot inzake de nadere uitwerking van de scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Onderzoek ook nieuw te ontwikkelen gebieden 28
154.21 Motie van de leden A.L. Bakker, Nadif, Kılıç, Martens, Flentge, Kat, Mbarki, Veldhuyzen, Ceder en Van Soest inzake het Economisch herstel- en investeringsplan, Ontwikkeling proefdiervrije onderzoeksmethoden stimuleren 40
155.21 Motie van de leden Boomsma, Naoum Néhmé, Bloemberg-Issa, Van Schijndel, Van Soest, Ceder, Kiliç en Nanninga inzake het Beleid Grondwaardebepaling voor bestaande erfpachtrechten, Betrek een externe partij ook bij het vaststellen van de hanteren herbouwkosten en de voorgestelde wijze van indexering 22
156.21 Motie van de leden Nadif, Biemond, N.T. Bakker, Kat, Martens, Ceder, Veldhuyzen, Khan en Boomsma inzake het vormen van BIZ-en in alle stadsdelen 40
159.21 Motie van de leden Naoum Néhmé, Boomsma, Ceder, Van Soest, Bloemberg-Issa en Kiliç inzake aanbevelingen SEO overnemen in BSQ 2022 22
161.21 Motie van het lid Kreuger inzake het project de bezoeker betaalt, Zorg dat bezoekers alsnog zelf kunnen betalen met korting bij een parkeerautomaat 36
162.21 Motie van het lid Kreuger inzake Wob-verzoeken inzake documenten AEBdossier, Stop direct met de opwek van elektriciteit in biomassacentrale AEB 47
167.21 Motie van het lid Veldhuyzen inzake de nadere uitwerking scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Behoud ramen op de Wallen/Singel 28

168.21 Motie van het lid Veldhuyzen inzake de nadere uitwerking scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, Zeggenschap sekswerkers 29
169.21 Motie van het lid Veldhuyzen inzake Economisch herstel- en investeringsplan, Belangen jongeren ontwikkelbuurten 40
170.21 Motie van het lid Veldhuyzen inzake het concept-besluit en het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding als gevolg van het Wobverzoek inzake documenten AEB-dossier, Maximale transparantie 47
171.21 Motie van de leden Boomsma en Naoum Nehmé inzake de wijziging van de Overstapregeling voor eeuwigdurende erfpacht, Minder beperkingen voor notarissen .24
VN2021-002848 Kennisnemen van het rapport Evaluatie Bestuurlijk Stelsel....1
VN2021-002871 Kennisnemen van een humaner bijstandsbeleid in het licht van het boodschappendrama van de gemeente Wijdemeren 15
VN2021-003798 Kennisnemen van het collegebesluit van 24 november 2020 inzake wijziging van de Overstapregeling naar eeuwigdurende erfpacht 24
VN2021-003925 Kennisnemen van de stand van zaken uitvoering motie 1417.18 Onderzoek verruiming korting bezoekersparkeren tot 65 procent (project 'de bezoeker betaalt') 36
VN2021-004001 Kennisnemen van het Economisch herstel- en investeringsplan en bijbehorende raadsbrief 40
VN2021-004051 van het beleid Grondwaardebepaling voor bestaande erfpachtrechten en de buurtstraatquotes 2021 21
VN2021-004292 Kennisnemen van de brief inzake nadere uitwerking van de scenario's raamprostitutie Wallen/Singel, inclusief bijlage Rapport Marktverkenning 27
VN2021-004492 Instemmen met het concept-besluit en het gedeeltelijk opheffen van de geheimhouding als gevolg van het Wobverzoek inzake documenten AEB-dossier 47
VN2021-004553 Kennisnemen van de evaluatie van het Meerjarenplan Fiets en de aanscherping van het fietsbeleid 37
VN2021-005598 Kennisnemen van de brief van het lid Van Schijndel inzake de foutieve wijze waarop de wethouder Grondzaken wetsbepalingen uitlegt 44